

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

2

ЛЮТАГА 2013 г.

СУБОТА

№ 21 (27386)

Кошт 1300 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

На берагах Волгі тады гарэла як у пекле. Баі вяліся не на жыццё, а на смерць. Палягло каля двух мільёнаў чалавек. Здзейсніўшы подзвіг падчас абароны Сталінграда, нашы салдаты паклалі пачатак вызваленню.

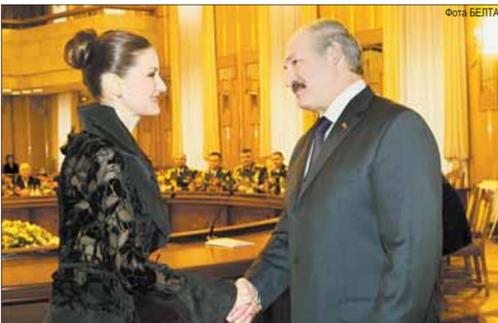
У свой час вучні і настаўнікі 25-й гімназіі былі актыўнымі ўдзельнікамі сумеснага праекта нашай рэдакцыі і Дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны «Ралок «Звязды» ў гісторыі краіны».

Боль у спіне часцей за ўсё ўзнікае з-за праблем у паяснічна-крыжовай аддзеле пазваночніка. Гэты боль — другая па частаце пасля рэспіраторных захворванняў прычына звароту да ўрача.

БЯЗМЕЖНАЯ ЎДЗЯЧНАСЦЬ

Паважаныя ветэраны Вялікай Айчыннай вайны! Дарагія суайчыннікі! Роўна 70 гадоў таму, 2 лютага 1943 года, поўнай і безагаворачнай перамогай савецкіх войскаў завяршылася Сталінградская бітва. Гэта найбуйнейшая сухапутная бітва ў гісторыі Вялікай Айчыннай і Другой сусветнай войнаў азнаменавала сабой карэны пералом у ходзе баявых дзеянняў, паклала пачатак масаваму выгнанню фашысцкіх акупантаў з савецкай зямлі і ўспяліла ў сэрцы мільёнаў жыхароў нашай планеты цвёрдую ўпэўненасць у немінуым разгроме гітлераўскай Германіі і надзею на мір. Сталінградская бітва стала трыумфам савецкага ваеннага майстэрства, мужнасці, стойкасці і непахіснай сілы духу салдат і афіцэраў Чырвонай Арміі, якія ў нечалавечых умовах, пераадолюючы ўпарты супраціўленне праціўніка, разграмілі моцнага і небяспечнага ворага. У історыю гэтая бітва ўвайшла як папярэдніца Вялікай Перамогі. І сёння мы нізка схільнем галаву перад памяццю палеглых герояў, якія цаной свайго жыцця адстаялі права чалавека на свабоду і шчасце. А нашы сэрцы перапаўняюцца бязмернай удзячнасцю да тых, хто, прайшоўшы скрозь бязлітасны агонь, кіпячую волжскую ваду і крывавае снег Сталінграда, выратаваў усю Еўропу ад карычневай чумы і сёння служыць нам прыкладам доблесці, гонару і любові да Айчыны. Дзякуй вам, дарагія ветэраны, за тое, што вы зрабілі для чалавецтва і для кожнага з нас. Мы, нашы дзеці і ўнукі, сённяшнія і будучыя пакаленні беларусаў будзем вечно шанаваць ваш подзвіг, захоўваць свяшчэнную памяць аб Вялікай Айчыннай вайне і ўсім сіламі берагчы завешчанае вамі найвялікшае заваяванне — дружбу народаў і мір на Зямлі. Зычу вам, паважаныя ветэраны, доўгіх гадоў жыцця і бадзёрасці духу, а ўсім вам, дарагія суайчыннікі, — здароўя, дабрабыту і поспеху ў працы ў імя нашай любімай Беларусі. Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр ЛУКАШЭНКА 2 лютага 2013 года

АБАВЯЗАК, НЕАБЫЯКАВАСЦЬ, МУЖНАСЦЬ

Аляксандр Лукашэнка ўручыў дзяржузнагароды будаўнікам, спартсменам, ваенным, дзеячам культуры і мастацтва. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што ўручэнне дзяржузнагарод з'яўляецца прызнаннем заслуг і знакам глыбокай удзячнасці за шматгадоваую карпатлівую працу, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

«Мы ўшаноўваем тых, хто будзе дамы і вытворчыя аб'екты, і тых, хто паспяхова працуе на прадпрыемствах, хто абараняе мір і спакой грамадзян і адстойвае гонар краіны на спартыўных спаборніцтвах, тых, хто захоўвае і прымяжае духоўныя скарбы нацыі і перадае іх маладому пакаленню», — сказаў Прэзідэнт. Аляксандр Лукашэнка адзначыў працу калектыву ААТ «Гродна-прамбуд», які ўносіць ваажны ўклад у жыллёва-будаўніцтва, узвядзенне прамысловых аб'ектаў, медыцынскіх устаноў, у тым ліку ўвод у строй Гродзенскай ГЭС на Нёмане, якая дапамагае нарошчваць аічыны энергетычны патэнцыял, а таксама ўдзел у будаўніцтве аб'ектаў вытворчай базы Беларускай атамнай электрастанцыі. Прэзідэнт ўручыць дзяржузнагароды спартсменам, прызёрам прэстыжных спаборніцтваў. «Прыёмна бачыць у гэтай зале работнікаў культуры і педагогаў. Паколькі ваша мэта — зберагчы, прымножыць і перадаць нашчадкам тое лепшае, што складае сапраўднае багацце нашага беларускага народа», — адзначыў кіраўнік дзяржавы. Ганаровы званні ўдастоены супраціўнікі Нацыянальнай бібліятэкі, тэатральныя дзеячы, акцёры, музыканты, якія прадстаўляюць калектывы тэатра імя Горкага, Маладзёжнага тэатра і Беларускай дзяржаўнай філармоніі. Напярэдні Дня абаронцаў Айчыны Аляксандр Лукашэнка ўручыў дзяржузнагароды і людзям у пагонах. Сярод іх прадстаўнікі Міністэрства абароны, так і МУС, Следчага камітэта, Дэпартаменту фінансавых расследаванняў. Асабліва адзначыў Прэзідэнт афіцэраў і асабовы склад унутраных войскаў МУС, якія забяспечваюць бяспеку грамадзян, у тым ліку пры правядзенні культурных, спартыўных, грамадска-палітычных мерапрыемстваў. «Прыміце шчырую удзячнасць ад усяго народа за вернасць абавязку, неабыякавасць і мужнасць», — сказаў Прэзідэнт. «Калісьці адзін мудры філосаф сказаў, што сапраўдныя заслугі чалавека вымяраюцца не нейкімі незвычайнымі подзвігамі, а штодзённай працай, таму хачу павіншаваць усіх, хто прымяжае здобытак краіны менавіта штодзённай працай», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Фотарэпартаж

НЯКАЙ БУДЗЕ СТАРАСЦЬ БЕЗ АДЗІНОТЫ!

Адзін дзень вясковага сацыяльнага работніка

Словы-пажаданні, вынесеныя ў загаловак, — з верша, які напісала геранія гэтага фотарэпартажа, сацыяльны работнік вёскі Валосавічы Чачэрскага раёна Марыя Гулевіч. Яна не літаратар, а, як большасць з нас, паэт толькі ў душы. Аднойчы ў хвіліны ўзнёслага настрою спакусілася рыфмава-

ным словам акрэсліць сутнасць працы сацыяльнага работніка. Але атрымалася, што выказала крэда свайго ўласнага жыцця, у якім вялікая частка звязана з клопатам пра старых і нямоглых людзей — аднаваскоўцаў, бліжэйшых і больш далёкіх суседзяў. — Мая прафесія — любіць старых, — без

наміку на пафас кажа Марыя. — Не лічу, а дакладна ведаю, што без шкадавання і любові гэтых безабарончых і самотных людзей аддана займацца сацыяльнай дапамогай не атрымаецца. Павінна быць павага да старэйшых, цярпленне, умнене выслушаць. А яшчэ — не трэба бацца ніякай работы.

Такія вось простыя і старыя, як гэты свет, правілы. Восем гадоў Марыя Гулевіч карыстаецца імі і добраахвотна служыць абранай справе. Ей самой 32 гады. Хапае часу і на сваю сям'ю, гадуе 2 дзетак. А за добраахвотную працу партрэт Марыі змяшчаюць на раённай Дошцы гонару. **СТАР 3**

ЦЫТАТА ДНЯ

Мікалай **БАРДЗЮЖА**, генеральны сакратар АДКБ: «Кожная дзяржава праводзіць свае ваенныя вучэнні. Перыядычныя беларуска-расійскія вучэнні — гэта планавыя мерапрыемствы, яны нацэлены на павышэнне гатоўнасці войскаў. Гэтыя вучэнні не нясуць пагрозы бяспекі суседнім дзяржавам. Яны праходзяць выключна арганізавана і пільна, дапамагаюць наладзіць узаемадзеянне паміж бакамі і арыентаваны выключна на баявую падрыхтоўку, а не на стварэнне нейкай пагрозы суседзям ці каму-небудзь яшчэ».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 02.02.2013 г.

Долар ЗША	8640,00
Еўра	11740,00
Рас. руб.	288,00
Укр. грыўня	1060,97

НАДВОР'Е СЁННЯ

Брэст	+ 2°
Віцебск	- 5°
Гомель	+ 2°
Гродна	+ 2°
Магілёў	- 2°
Мінск	0°

Запрашалы ліст

ЗНАЙДЗІЦЕ... СЯБЕ. НА КНІЖНАЙ ВЫСТАВЕ

XX Мінская міжнародная кніжная выстава-кірмаш, якая пройдзе з 6 па 10 лютага ў Нацыянальным выставачным цэнтры «БелЭкспа» пад дэвізам «Чытаючы кнігу, знаходзіць сябе!», стане фінальным акордам леташняга Гога кнігі. Выставу будзе прадстаўляць кнігавыдаўцы 25 краін — Азербайджана, Арменіі, Венесуэлы, Германіі, Індыі, Ірана, Італіі, Казахстана, Кітая, Кубы, Літвы, Малдовы, Польшчы, Расіі, Славакіі, ЗША, Фінляндыі, Таджыкістана, Туркменістана, Турцыі, Украіны, Францыі. Упершыню будзе прадстаўлена кнігавыданне Палесціі і Сербіі. Гэта будзе звыш 600 экспанатаў. 400 з якіх — беларускія ўдзельнікі.

Паводле слоў першага намесніка міністра інфармацыі Рэспублікі Беларусь, старшыні аркамітэта XX Мінскай міжнароднай кніжнай выставы-кірмашу Ліліі АНАНІЧ, наяўнасць падобнай падзеі ў нашай краіне — сведчанне таго, што беларусы хочуць чытаць кнігу, а спецыялісты і энтузіясты кніжнай справы актыўна развіваюць кнігавыдавец-

тва, а таму заслужылі прызнанне і на сусветным рынку. Беларусы можа цалкам прэтэндаваць на аб'яўленне Мінска Сусветнай сталіцай кнігі 2017 года, сказала першы намеснік міністра інфармацыі. Як вядома, у 2017 годзе спадчынец 500 гадоў з дня выдання ўсходнеславянскім асветнікам Францыскам Скарынам першай кнігі на беларускай мове.

У межах выставы ў Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі 6 лютага будзе ўзнагароджаны пераможцы 52-га Нацыянальнага конкурсу «Мастацтва кнігі-2013» — аічыныя аўтары і мастакі, выдаўцы і паліграфісты. На конкурс паступіла 175 выданьняў высокай якасці ад 31 арганізацыі-выдаўца. Пераможцы вызначаны ў 14 намінацыях, новая з якіх — спецыянальная «Рускі свет» ганаровага гасця выставы — Расіі. Дарэчы, Расія атрымала статус ганаровага гасця ўжо другі раз. На працягу ўсіх гадоў існавання кірмашу расійскія ўдзельнікі прадстаўлялі аб'ёмную інфармацыю аб сваёй краіне і яе кнігавыданні, дзелавую і культурную праграмы. Сёлета частка расійскай экспазіцыі будзе адведзена для дэманстрацыі

кнігі, якія выйшлі ў межах выдавецкіх праграм урада Масквы, што стала добрай традыцыяй. Падзеяй культурнай праграмы расійскага стэнда стане творчая сустрэча з пісьменнікам, публіцыстам, грамадскім дзеячам і ўдзельнікам шэрагу вострых дыскусій Аляксандрам Праханавым (8 лютага з 16.00 да 18.00).

Самыя буйныя калектывы экспазіцыі — нашай краіны, Расіі, Ірана, Германіі, Францыі. Кожная будзе напоўнена кнігамі розных выдавецтваў па розных тэматычных кірунках. Можна будзе азнаёміцца з выпушчаным летась і нават ужо сёлета, а таксама пабачыць шэраг замежных выданьняў, якія не прадстаўлены ў кніжных магазінах і адукацыйна-бібліятэчных фондах.

Адной са значных падзей стане прадстаўленне праектаў выдавецтва «Беларуская Энциклапедыя імя П. Броўкі» — кнігі «Беларусы ў фотаздымках Ісака Сербва. 1911-1912» з серыі «Энциклапедыя рарытэцтва», кнігі «Ваньковічы» з новай серыі «Беларускі радавод», фотальбома «Полацк. 1150» і інш. **СТАР 2**

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

ВЫБУХ ХМАРАЧОСА ў МЕКСІЦЫ: УЖО 25 ЗАГІНУЛЫХ

Агульная колькасць загінулых у выніку выбуху хмарачоса мексіканскай нафтавай кампаніі Pemex у Мехіка ўзрастае да 25 чалавек. З іх 17 жанчын і 8 мужчын, паведамляе ў пятніцу кіраўнік МУС краіны. Колькасць пацярпелых складала 101 чалавек. 46 параненых застаюцца ў бальніцах. Між тым колькасць загінулых і пацярпелых можа павялічыцца. Па некаторых звестках, у разбураным будынку могуць знаходзіцца яшчэ каля 30 чалавек. Нагадаем, выбух у будынку дзяржаўнай нафтавай кампаніі Pemex адбыўся ў чацвер вечарам на першым паверсе 54-павярховай хмарачоса. Паводле папярэдняй версіі, у памяшканні праводзілі выбухную газ.

СУСВЕТНЫЯ ЭКСПЕРТЫ ВІЗНАЧЫЛІ НОВЫЯ НОРМЫ ПА СПАЖЫВАННІ СОЛІ

Сусветная арганізацыя аховы здароўя ўпершыню выпусціла рэкамендацыі па спажыванні солі для дзяцей, перадае Reuters. Вядома, што павышаны ўзровень солі пагражае гіпертаніяй, хваробамі сэрца і інсультам. Прычым праблемы могуць паўстаць нават у дзяцінстве, і яны маюць назапашвальны эффект. СААЗ перагледзела і рэкамендацыі для дарослых. Зараз у дзень варта спажываць менш за 2000 міліграмаў солі (старая норма — 2000). Плюс — неабходна штодзённа спажываць мінімум 3510 міліграмаў каляя. Як правіла, у рацыёне чалавека лішак солі і недахоп каляя. А яго можна знайсці ў бабовых, арэхх, гароху, шпінаце, капусце, бананах, папай, фініках. Соль жа змяшчаецца ў малацэ, яйках, але асабліва шмат яе ў апрацаваных прадуктах.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

УСЛЕД ЗА СЛАНЦАВАЙ РЭВАЛЮЦЫЯЙ ІДЗЕ МЕТАНАВАЯ?

Міністэрства эканомікі, гандлю і прамысловасці Японіі аб'явіла пра пачатак даследнай здабычы газу з марскіх пакладаў метангідраўта. Першыя ў свеце падобныя работы ажыццяўляе даследчае судна «Цію» ў Ціхім акіяне ў 70 км на поўдзень ад паўвострава Ацумі.

У выпадку поспеху праз пяць гадоў японцы пачнуць здабываць газ у прамысловых маштабах. Самім японцам гэта прынесе энергетычную незалежнасць. Паводле іх ацэнак, запасы метану каля паўвострава Ацумі складаюць да 1 трлн кубаметраў газу, і хопіць на 10 гадоў поўнага энергетычнага самазабеспячэння. Калі ж казач пра ўсе радовішчы вакол Японіі, то размова можа ісці аб стагадовай энергетычнай незалежнасці. У гэтым выпадку Японія, відавочна, адмовіцца ад імпарту звадкаванага прыроднага газу, сусветным лідарам па спажыванні якога яна зараз з'яўляецца. Гэта прывядзе да падзення коштаў, а значыць, негатыўна адаб'ецца на расійскім «Газпраме», становішча якога на газавым рынку і без таго пахіснулася з-за сланцавай рэвалюцыі ў ЗША.

КОРАТКА

Міністэрства замежных спраў Рэспублікі Беларусь рэкамендуе беларускім грамадзянам устрымацца ад павездак у Лівію.

Сетку новых веласіпедных турыстычных маршрутаў пачнуць у Гродне і Ашмянах у рамках рэалізацыі праекта міжнароднай тэхнічнай дапамогі, што фінансуецца Еўрасаюзам. Праект прадугледжвае будаўніцтва сеткі веласіпедных маршрутаў працягласцю 30,5 км.

Паэтапае скарачэнне рэалізацыі аўтабензіну «Нармаль-80» на аўтаправачных станцыях фірменнай сеткі ВА «Беларуснафта» пачалося з 1 лютага. Мадэрнізацыя, праведзеная ў ААТ «Мазырскі нафтаперапрацоўчы завод», даць магчымасць прадпрыемству перайсці на выпуск у большых аб'ёмах выкаастанавых марак бензіну.

Будаўніцтва другой узлётна-пасадачнай паласы ў Нацыянальным аэропорце «Мінск» павінна пачацца ўжо сёлета.

Сёння — першая субота лютага. А значыць, у школах краіны, па традыцыі, пройдуць сустрэчы выпускнікоў. З гэтай нагоды і наша пытанне —

ЦІ ПАДТРЫМЛІВАЕЦЕ ВЫ СТАСУНКІ З КОЛІШНІМІ АДНАКЛАСНІКАМІ?

Ірына САМУСЕНКА, навукова-супрацоўнік лабараторыі арніталогіі Навукова-практычнага цэнтру НАН Беларусі па біярэсурсах:

— Нельга сказаць, што вучні нашага 10 «А» 128-й мінскай школы былі больш ці менш дружнымі, чым, скажам, у 10 «Б» або 10 «В». Аднак традыцыю сустрэкацца раз у год мы падтрымліваем, чаму па-добраму зайдзюцца колішні вучні з паралельных класаў. І няхай на штогадовую сустрэчу ў школу, у кавярню ці да некага дадому прыходзіць ад 10 да 25 чалавек. І няхай большасць з нас, акрамя гэтых радкіх сустрэч, амаль не сустрэкаецца ў жыцці. Напэўна, такія зносіны патрэбныя, калі мы ўсё ж такі збіраемся. Каб хачя б ненадоўга акунуцца ў бестурботныя гады дзяцінства, выпасці са штодзённай рутыны працоўных і сямейных спраў, проста ўбачыцца са старымі знаёмымі. Магу яшчэ дадаць, што дзве мае самыя лепшыя сяброўкі — тыя, з якімі мы маем стаўнікі, сустрэкаемся рэгулярна, не звязаныя пры гэтым агульнымі прафесійнымі інтарэсамі — менавіта са школьнай лаўкі.

Вольга ГРАМОВІЧ, прэс-сакратар Дзяржаўнай інспекцыі аховы жыллёвага і расліннага свету пры Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь:

— Безумоўна, хацелася б мець больш часу для стасункаў з сябрамі, як старымі, так і новымі. З аднакласнікамі сустрэкаемся кожную пяць гадоў. Я вельмі задаволеная і мне, як іншым колішнім вучням, вельмі прыемна, што мы здолелі захаваць гэтую традыцыю. Дарэчы, усім ім — шчырае прывітанне! З аднакласнікамі па журфаку БДУ бачуся нашмат частцей — у асноўным, па доўгу службы. Яны працуюць на тэлебачанні, радыё, ў газетях, у прэс-службе — як і я. Многія за гэты час сталі медыяперсонамі. Прыемна ўсведамляць, што ў цябе паўсюдна ёсць «свой» чалавек. Падтрымліваю прывяцельскія адносіны са сваёй сяброўкай са студэнцкіх часоў Наташай Жаваранкавай. Яна спартыўны журналіст і зараз працуе ў Федэрацыі настольнага тэнісу.

Вольга ШАЛАБНЁВА, кіраўнік тэатральнага гуртка пры Чэрвенскім раённым цэнтры культуры і вольнага часу:

— Я скончыла сярэднюю школу №68 у Латвіі, у Рызе ў 1983 годзе і далей — Латвійскай універсітэце ў 1990 годзе. Вучылася завочна на фізіка-матэматычным факультэце, што зусім не звязана з маёй прафесіяй. Пераехала ў 1990-х гадах у Беларусь па сямейных абставінах — выйшла замуж. Далей пасляхова скасавала шлюб і засталася жыць у Чэрвені, дзе прадоўжыла свой працоўны шлях. Доўгі час шкадавала і перажывала, што з'ехала з Латвіі, дзе засталася ўсе родныя і знаёмыя. Але цяпер канчаткова абжылася, «абеларусілася» і раз у год імкнуса сустрэкацца з усімі ў Юрмале. Праз 20 гадоў я ўжо не шкадую, што з'ехала, маё жыццё складалася добра, і мне не сорамна, што я знікла з тае званай Еўропы. Мае сяброўкі-аднакласніцы таксама даволі паспяховаы людзі і ў бізнэсе, і ў быцце. Беларусь для іх у маёй асобе паказваецца на высокім узроўні, гэта значыць, аптымістычна, чаго і іншым жадаю.

Сяргей РАСОЛКА.

ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ НАДЗЕЙНАЕ ПРОЦІДЗЕЯННЕ ВЫКЛІКАМ І ПАГРОЗАМ

Аб гэтым Аляксандр Лукашэнка заявіў учора на нарадзе па зацвярджэнні рашэння на ахову дзяржаўнай граўніцы Беларусі ў 2013 годзе, перадае карэспандэнт БелТА.

Як адзначыў Прэзідэнт, раней неаднаразова і ў розных фарматах разглядаліся пытанні забеспячэння пагранічнай бяспекі. «Прычынай для гэтага сталі як правядзенне антыбеларускай палітыкі санкцый з боку Захаду, правакацыі на граўніцы, так і абвастранні праблем, звязаных з яе абаронай. Усё гэта патрабуе асаблівай увагі і сур'ёзнага аналізу існуючай сістэмы аховы нашых рубяжоў», — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Сітуацыя з апошнім парушэннем дзяржаўнай граўніцы прывяла да неабходнасці прыняцця строгай кадравыя рашэнні. Таксама многа былі дадзены адпаведныя даручэнні па ўдасканаленні сістэмы забеспячэння аховы граўніцы і паліпашэнні міжведамаснай узгодненасці ў гэтай сфераі».

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што асаблівае значэнне надавалася выпрацоўцы мер па павышэнні эфектыўнасці работы пагранведамства, і цяпер настаяць час паглядзець, наколькі поўна і якасна выконваюцца гэтыя даручэнні.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што паколькі ахову дзяржаўнай граўніцы забяспечваюць не толькі органы пагранічнай службы, але і большасць суб'ектаў сістэмы забеспячэння нацыянальнай бяспекі, менавіта гэты склад кіраўнікоў запрашаны на нараду. Кіраўнік дзяржавы запатрабаваў далажыць аб тым, што зроблена і што яшчэ трэба ажыццявіць для надзейнага процідзеяння ўзнікаючым выклікам і пагрозам, як развіваюцца органы пагранслужбы і наколькі эфектыўна прымяняюцца іх сілы і сродкі. «Якія практычныя меры па ўзмацненні аховы дзяржаўнай граўніцы (асабліва ў яе паветранай прасторы) прыняты іншымі дзяржаўнымі органамі? Якія яшчэ застаюцца праблемы і якія шляхі іх вырашэння?» — пацікавіўся беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка таксама пракаментываў некаторыя доммыслы ў органах пагранслужбы. «Вы ведаеце, што значыць для мяне дзяржаўная граўніца. Напаўна, былых ваенных наогул не бывае, і гэта датычыцца ў поўнай меры і мяне. Я — былы пагранічнік. І гэтым многае сказана. На гэтым базіруюцца мае асабістыя адносіны да пагранічнай службы і да ваенных людзей у зялёных фуражках», — сказаў кіраўнік дзяржавы. — Таму некаторыя размовы, якія, як мяне інфармуюць, ходзяць у пагранічным ведамстве, што быццам бы цяперашні кіраўнік пагранведамства не мае доступу да Прэзідэнта, — усё гэта поўная бягзлудзіца».

Прэзідэнт падкрэсліў, што ў старшын Дзяржапагранкамтэта ёсць прамая сувязь з Прэзідэнтам у любы час сутак. «Ён гэта ведае, і я прашу, вы давайце да некаторых сваіх афіцэраў. Для мяне палкоўнік Баечка (Аляксандр Баечка. — **Заввага БелТА**), — гэта такі ж афіцэр, як і ўсе папярэднія кіраўнікі пагранічнай службы. Усе, хто сядзіць за гэтым сталом, міністры і высокія службовыя асобы, маюць аднолькавую сувязь з Прэзідэнтам», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

«Таму ўсе гэтыя пустыя размовы павінны быць спынены, а пагранічны павінны займацца сваёй справай — хадзіць па апошнім метры нашай зямлі і з гонарам абараняць мір і спакой беларускага народа. Гэта наша штодзённая задача, і народ павінен быць упэўнены, што мы яе выканаем», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Пачаліся работы на катлаване пад другі энергаблок Беларускай АЭС

Учора ў Астравецкім раёне адбылася ўрачыстая цырымонія адкрыцця пачатку работ па рыцці катлавана пад другі энергаблок Беларускай АЭС.

Удзел у гэтым важным падрыхтоўчым этапе стварэння атамнай электрастанцыі прынялі генеральны дырэктар дзяржаўнай карпарацыі па атамнай энергіі «Расатам» Сяргей Кірыенка, першы намеснік прэм'ер-міністра Беларусі Уладзімір Сямашка, губернатар Гродзенскай вобласці Сямён Шапіра.

Фота БЕЛТА.

Антикризисный управляющий ОАО «Белторгстрой» Козлов Александр Владимирович извещает о проведении открытого торгов в форме аукциона, назначенного на 04.03.2013 г. в 14.00 по адресу: каб. № 106, ул. В. Хоружей, 31, г. Минск.

ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА И ИНЫХ ОСНОВНЫХ СРЕДСТВ

- ЛОТ № 1** — единый объект недвижимого имущества «Компрессорная», инв. № 350/С-154527, начальная цена — 103 200 000 руб., шаг аукциона — 5%, задаток — 10 320 000 руб.
- ЛОТ № 2** — единый объект недвижимого имущества «Наклонная галерея», инв. № 350/С-154547, начальная цена — 282 720 000 руб., шаг аукциона — 5%, задаток — 28 272 000 руб.
- ЛОТ № 3** — единый объект недвижимого имущества «Растворно-бетонный узел», инв. № 350/С-154548, начальная цена — 523 080 000 руб., шаг аукциона — 5%, задаток — 52 308 000 руб., расположенных на земельном участке 0,4566 га по адресу: пер. Строителей, 3, г. Гомель.
- ЛОТ № 4** — единый объект недвижимого имущества «Здание теплового пункта», инв. № 240/С-39074, начальная цена — 126 493 200 руб., шаг аукциона — 5%, задаток — 12 649 320 руб.
- ЛОТ № 5** — единый объект недвижимого имущества «Здание бытового помещения», инв. № 240/С-39076, начальная цена — 971 838 000 руб., шаг аукциона — 5%, задаток — 97 183 800 руб.
- ЛОТ № 6** — объект оценки «Инженерная сеть» (сеть канализации протяженностью 54,6 м), начальная цена — 6 148 584 руб., шаг аукциона — 5%, задаток — 614 860 руб.
- ЛОТ № 7** — объект оценки «Инженерная сеть» (сеть водопровода протяженностью 126,46 м), начальная цена — 16 255 148 руб., шаг аукциона — 5%, задаток — 1 625 150 руб.
- ЛОТ № 8** — единый объект недвижимого имущества «Здание растворно-бетонного узла», инв. № 240/С-39075, начальная цена — 285 895 200 руб., шаг аукциона — 5%, задаток — 28 589 050 руб.
- ЛОТ № 9** — единый объект недвижимого имущества «Здание гаража», инв. № 240/С-39073, начальная цена — 225 219 600 руб., шаг аукциона — 5%, задаток — 22 521 060 руб.

расположенных на земельном участке 0,5112 га по адресу: ул. Марата, 101 а, г. Орша Витебской области.

Прием заявок и представление дополнительных сведений по предметам торгов осуществляется по адресу: ул. В. Хоружей, 31, ОАО «Белторгстрой», г. Минск, по 01.03.2013 г. с 9.00 до 17.00, конт. тел. (017) 2374569, (017) 3345634, (017) 3354025.

Оплата задатка производится с даты настоящей публикации на р/с 3012740638014 в отд. № 539 ОАО «Белинвестбанк», код 739, г. Минск, ул. Коллекторная, 11, УНП 100633248, ОКПО 01567708.

Победителем признается участник торгов, предложивший наиболее высокую цену приобретения имущества по сравнению с предложениями других участников. Заключение договора купли-продажи осуществляется в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Победитель торгов в течение 10 календарных дней со дня заключения договора купли-продажи оплачивает стоимость имущества за минусом внесенного задатка. Участником, не признанным победителем, задаток возвращается в безналичной форме в течение 5 банковских дней с момента утверждения протокола об итогах торгов.

Способ уведомления участников об итогах торгов: в день торгов, публично. В случае заявки одного участника на аукцион ему будет предоставлено право приобрести выставленный лот по начальной цене плюс 5 (пять) процентов от начальной цены.

У суд Касцюковскага раёна Магілёўскай вобласці паступіла заява УКП «Касцюковіцкі жылкаўніка» аб аб'яўленні вэ вестак адсутнай грамадзянін Радзівілавай Дар'і Кандратаўна, 04.10.1928 г.р., урэдзін Харкаўскай вобласці вёскі Стараваераўка, якая пражывала па адрасе: Касцюковіцкі раён, вёска Тупына, дом № 2, кватэра № 7. Апошняе месца жыхарства і знаходжання: 2005 год Касцюковіцкі раён, д. Тупына, пасля чаго звестак ад яе не паступала.

Просьба да ўсіх грамадзян і юрыдычных асоб, якія маюць звесткі пра грамадзянку Радзівілаву Дар'ю Кандратаўна, паведаміць іх суду Касцюковскага раёна на працягу двух месяцаў з дня публікацыі.

ЗНАЙДЗІЦЕ... СЯБЕ. НА КНІЖНАЙ ВЫСТАВЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Запланавана прэзентацыя новага праекта выдавецтва «Мастацкая літаратура» — «Гісторыя Беларускай чыгункі. З XIX стагоддзя ў стагоддзе XXI», а таксама кнігі серыі «Жыццё знакамітых людзей Беларусі», прымеркаванай да нядаўняга 130-годдзя з дня нараджэння Я. Купалы, Я. Коласа і да 100-годдзя з дня нараджэння М. Танка.

Выдавецтва Беларускага Экзархата і Нацыянальная бібліятэка Беларусі прэзентуюць факсімільнае выданне — Полацкае Евангелле, унікальны рукапіс ХІ ст.

На стэндах беларускіх дзяржаўных выдавецтваў і ў зале прэзентацыі калектыўнай экспазіцыі Міністэрства інфармацыі чытачоў чакаюць сустрэчы з беларускімі пісьменнікамі Мікалаем Чаргіном, Алесем Марціновічам, Раісай Баравіковай, Уладзімірам Ліпскім, Мікалаем Мятліцкім, Віктарам Шніпам, Сяргеем Трахіменкам, Анатолем Экзамым, Валяцінай Паліканай, Анатолем Бутэччам, Уладзімірам Саламахам і інш.

Украінскія выдаўцы пазнамяць з выданнем, якое з'яўляецца яскравым помнікам старажытнаўкраінскай мовы і сапраўдным шэдэўрам еўрапейскага кніжнага мастацтва XVI стагоддзя, а таксама выдавецкім праектам «Князь Радзівілы», выданнямі, вылучанымі ў межах праграмы «Українская книга».

Стэнды Германіі і Францыі прадставяць свае кніжныя калекцыі і праграмы, якія парадуюць наведніку новымі тэмамі і праектамі.

На калектыўным стэндзе Міністэрства інфармацыі будучы арганізаваны выставы «2013 год — Год экалагічнай культуры і аховы навакольнага асяроддзя», «Выдавецкія праекты Пастаяннага камітэта Саюзнай дзяржавы».

Упершыню на другім паверсе выставаўнага комплексу штодня на працягу кірмашу будзе працаваць АРТПаварх «Таямнічасць кніжных старонак». Экспазіцыя «Папяровая

кветка» — гэта магчымасць убачыць, як робіцца ілюстрацыя і кніжны дызайн рукамі студэнтаў Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў. А Мінскі дзяржаўны прафесійна-тэхнічны каледж паліграфіі пакажа майстар-класы па выбае міні-кнігі, тэхналогіі рэстаўрацыі «Вярні жыццё кнізе», правядзе віктарыну «Ці ведаеш ты гісторыю кнігі?». На гэтым жа паверсе «Ракаўскі Бровар» прапануе абмеркаваць з сабрамі ўбачанае за кубкам кавы.

Вядома, калікі размова ідзе пра выставу-кірмаш, то падчас наведвання можна будзе набыць сваёмя розныя кнігі і іншыя тавары. Разнастайны асартымент прапануе ААТ «Белкніга».

РЭЖЫМ РАБОТЫ ВЫСТАВЫ:
6 лютага — з 14.00, 7-9 лютага — з 10.00 да 19.00, 10 лютага — з 10.00 да 15.00. Уваход свабодны.

Святлана БАРЫСЕНКА.

■ На слыху

ПЛАЦІЦЬ ЗА ЭНЕРГАРЭСУРСЫ ПА-НОВАМУ БУДУЦЬ НЕ ЁСЦЕ

Ад учарашняга дня ў краіне запрацавала сістэма дыферэнцаванай аплаты насельніцтвам за спажытую электраэнергію і прыродны газ

На першы погляд, рахунак за аплату гэтых паслуг істотна пацяжэе. Але, па падліках спецыялістаў, большая частка людзей здолее ўпісацца ў мінімальныя тарыфы. Гаворка пра навацыі ў сістэме разліку за жыллёва-камунальныя паслугі адбылася на адмысловай прэсканферэнцыі.

— У сярэднім адзін абанент спажывае штомесяц прыкладна 112 кілават-гадзін электраэнергіі. Максімальны тарыф сёння складае 841,7 рубля за кілават-гадзін. Па ім будучы разлічвацца тыя, хто будзе расходаваць звыш 300 ці 400 кілават за месяц — гэтая лічба залежыць ад тыпу ўсталёванай пліты. Але такіх абанентаў у нас толькі тры працэнты, — падкрэсліў генеральны дырэктар ДВА «Белэнерга» Аляксей Шырма.

Мінімальныя выдаткі на электрычнасць панясуць спажыўцы, у якіх лічылнік «нашчоўкае» за месяц не больш за 150 (калі на кухні ўсталявана газавая пліта) ці 250 (калі ёсць электрапліта) кілават-гадзін. Крыху перавышч гэтыя лічбы — аддай за перасрох на 30% больш. А вось тым, хто лічылнік не мае, давядзецца ўсур'ёз задумацца пра яго ўстаноўку. Бо ў такім выпадку рахунак за электраэнергію будзе налічвацца па максімальным тарыфе.

Па ранейшай сістэме трэба будзе заплаціць за электрычнасць тым, хто разлічваецца за яе па тарыфах у залежнасці ад часу сутак. Таксама новы парадак разліку не распаўсюджаецца на электраэнергію, якую спажываюць катлы з далучанай магунтасцю звыш 5 кВт для патрэб ацяплення і гарачага водазабеспячэння. Шматдзетныя сем'і і дзіцячыя дамы сямейнага тыпу вызвалюцца ад дыферэнцаванай аплаты як за электрычнасць, так і за газ. У гэтую ж катэгорыю трапляюць поўныя сем'і, дзе бацькі з'яўляюцца інвалідамі I і II групы, і няпоўныя, у якіх выхоўваецца дзіця-інвалід.

Шматдзетныя сем'і і дзіцячыя дамы сямейнага тыпу вызвалюцца ад дыферэнцаванай аплаты як за электрычнасць, так і за газ.

Больш за тое, дыферэнцаваная аплата сістэмы за газ будзе ўведзена не для ўсіх астатніх спажыўцоў. Змяненні закрануць тых, хто выкарыстоўвае «блакітнае паліва» ў мэтах ацяплення. Такіх абанентаў у краіне налічваецца 546 тысяч — пятая частка ад агульнай колькасці спажыўцоў газу.

Аплата за выкарыстаны газ будзе спяганіцца штомесячна ў залежнасці ад колькасці ўжо спажытага ў бягучым годзе паліва. Пакуль аба-

ЛЕПШЫЯ ЛЮДЗІ ВІЦЕБШЧЫНЫ

У канцэртнай зале «Віцебск», падчас урачыстага сходу, прывесчанага 75-гадавіня з дня ўтварэння Віцебскай вобласці, адбылася цырымонія ўзнаўнення лаўрэатаў ганаровага звання «Чалавек года Віцебшчыны».

Званне некалькі гадоў таму пачалі прывісоўваць па ініцыятыве губернатара Аляксандра Косінца, і штогод вызначаюцца лепшыя прадстаўнікі розных галін народнай гаспадаркі рэгіёна. Вось і сёння імяні 100 працаўнікоў былі вызначаны адпаведным паваннем Віцебскага абласнога выканаўчага камітэта. Менавіта гэтыя людзі сваёй стараннай і напружанай працай спрыяюць таму, каб самая паўночная вобласць краіны стабільна і дынамічна развівалася. Самыя вартыя жыхары вобласці па традыцыі, акрамя ўсяго іншага, атрымліваюць грашовыя прэміі. І таксама традыцыйна іх партрэты на працягу года ўпрыгожваюць б'юрдоры на цэнтральных дарогах населеных пунктаў рэгіёна.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.
ПРА ДАРОЖНЫЯ ПРАБЛЕМЫ — ПА КАРОТКІМ НУМАРЫ

З пачатку лютага ў Беларусі пачаў працаваць адзіны кароткі нумар «125» дзяжурна-дыспетчарскай службы дэпартаменту «Белгаўтадор» Мінтранса. Адзіны для ўсёй сеткі рэспубліканскі дарог краіны, ён дазволіць дарожным службам больш аператыўна рэагаваць на сітуацыю з мэтай забеспячэння бяспечных умоў для руху транспарту.

Да нядаўняга часу ў кожнай вобласці меўся свой унікальны шматзначны тэлефонны нумар дыспетчарскай службы, што было не вельмі зручна для ўдзельнікоў дарожнага руху. Адзіны кароткі нумар і патрэбна, каб вырашыць гэтую праблему. Цяпер, набраўшы «125» у любым рэгіёне краіне, удзельнікі дарожнага руху змогуць паведаміць важную інфармацыю або выказаць заўвагі наконт дарожных умоў на той ці іншай рэспубліканскай дарозе. У выпадку, калі перададзеная інфармацыя будзе адносіцца да кампетэнтных дарожных службаў дэпартаменту, яна не застанеся без увагі. У бліжэйшы час інфармацыя пра адзіны нумар размесціцца на інфармацыйных шытах, устаноўленых на ўездах на рэспубліканскія дарогі. Зараз пазваніць па кароткім нумары «125» можна толькі са стацыянарнага тэлефона, аднак бліжэйшымі днямі гэта паслуга стане даступнай і абанентам мабільных аператараў.

Сяргей РАСОЛЬКА.
ФІНАНСАВАЯ ПАДТРЫМКА ДЛЯ МАЛОГА ПРАДПРЫМАЛЬНІЦТВА

Беларускі фонд фінансавай падтрымкі прадпрымальніцкай аб'явіў аб правядзенні конкурсу інвестыцыйных праектаў суб'ектаў малага прадпрымальніцтва для аказання дзяржаўнай фінансавай падтрымкі, паведамляе аддзел сувязяў з грамадскасцю Міністэрства эканомікі.

Падчас конкурсу будучы выбірацца інвестыцыйныя праекты суб'ектаў малага прадпрымальніцтва, якія зарэгістраваны і ажыццяўляюць дзейнасць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, а таксама маюць права на атрыманне дзяржаўнай фінансавай падтрымкі ў адпаведнасці з нормамі Указа Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 21 мая 2009 г. № 255 «Аб некаторых мерах дзяржаўнай падтрымкі малага прадпрымальніцтва». Тэрмін прыёму заявак на ўдзел у конкурсе — з 1 па 28 лютага 2013 года. Больш падрабязную інфармацыю можна знайсці на сайце Мініэканомікі www.ecomology.gov.by. Выдзі дзяржаўнай фінансавай падтрымкі: прадастаўленне фінансавых сродкаў на зваротнай платнай аснове (пазыка); фінансастаўленне маёмасці на ўмовах лізінгу (фінансавай арэнды).

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

ПАДАРУНКІ ДЛЯ АДКАЗНЫХ ПЛАЦЕЛЬШЧЫКАЎ

У Магілёве адбылася акцыя «Самы дысцыплінаваныя вадзіцель і плацельшчык жыллёва-камунальных паслуг». На працягу гадзіны на вуліцах абласнога цэнтра разам са штатнай праверкай ДАІ аўтамабілі таксама высвятлялася па базе даных, ці ёсць у вадзіцеля запазычанасць за «камуналку». Добрасумленныя плацельшчыкі і вадзіцелі атрымалі падарункі — нататнікі і календары, а таксама ўпакоўкі кавы і чаю ад спонсара.

Заахвочванне дысцыплінаваных плацельшчыкаў за камунальныя паслугі працягнуцца 31 студзеня: цэнтр гарадскіх інфармацыйных сістэм правядзе розыгрыш штогадовай рэкламнай гульні. На коне — 155 прызавых сум па 80 тысяч рублёў, якія будуць залічаны на камунальны рахунак удачлівых гараджан. У розыгрышы б'юруць удзел людзі, якія плацяць за камунальныя паслугі раней усталёваннага законам тэрміну — да 15 чысла наступнага да справяданчым месяца — альбо з яшчэ большым аяпрэджаннем уносяць значныя авансы за месяц наступнага. Яшчэ адна намінацыя гульні прызначана для плацельшчыкаў, якія добраахвотна плацяць за камунальныя паслугі шляхам утрымання грошай з іх заробку. Сёлетна на грашовыя прызы прэтэндуеця каля 9 тысяч жыхароў Магілёва.

Ілона ІВАНОВА.
«ДРУГОЕ ЖЫЦЦЁ» ВОЛАТА

Гродзенскі гарвыканом аб'явіў конкурс на лепшую прапанову па выбае скульптуры са стала ясеня ў гарадскім парку імя Жана Эмануэля Жыллёра.

На сённяшняй дзень у парку захаваўся некалькі дрэў ва ўзросце не менш за 200 гадоў. Сярод іх — ясеня, непадалёк ад якога размешчана парковая сцяна. Згодна з экспертнай ацэнкай спецыялістаў Гродзенскага дзяржаўнага аграрнага ўніверсітэта, узрост гэтага волата (ствол у абаваце — 5,3 метра) складае каля 230 гадоў, але, на жаль, з 2008-га дрэва знаходзіцца ў фазе ўсыхання. Нягледзячы на агратэхнічныя мерапрыемствы, захаваць яго немагчыма. Каб папярэдзіць аварыйную сітуацыю, падпрямствам «ГроднаЗелінбуд» зроблена абрэзка кроны дрэва. Пры гэтым, улічваючы «статус» доўгажыцхара гістарычнага парка, ствол, які захаваў на прыкладна п'яціметровай вышыні, мяркуецца выкарыстаць для драўлянай скульптуры. Конкурсныя прапановы прымаюцца да 1 сакавіка ўпраўленнем архітэктуры і горадабудаўніцтва Гродзенскага гарвыканкома.

Барыс ПРАКОПЧЫК.
ДАРАЖЭЮЦА КУРЫНЫЯ ЯЙКІ

Арганізацыйна-вытворца краіны далі магчымасць у лютым павысіць да 20 працэнтаў адпудскныя цэны на курныя яйкі: белья і калерыя. Адпаведная пастанова Міністэрства эканомікі ўступіла ў сілу з сённяшняга дня.

Пры гэтым не павінны быць перавышаны граўнічныя максімальны адпудскныя цэны — 9 240 рублёў і 10 164 рублі за адзін дзясятка адпаведна колеру. Мініэканомікі каментуе прыняццё дакумента павелічэннем выдаткаў па вытворчасці яек, што звязана з падаражаннем кошту сельскагаспадарчай сыравіны, і для недапушчэння стратнасці вытворчасці ўказанай прадукцыі, а таксама ў сувязі з дагненнем большасцю птушкафабрык граўнічных максімальных адпудскных цен на курныя яйкі, з улікам прапановы Мінсельгасхарчу. Таксама Міністэрства эканомікі нагадала, што граўнічны адпудскныя цэны на курныя яйкі, устаануюныя ў снежні мінулага года, дагэтуль не змяняліся.

Сяргей РАСОЛЬКА.
ПАШАНЦАВАЛА...

Пасля выбуху ацяпляльнага катла ад аднапавярховага цаглянага дома ў вёсцы Сапрыкі Чачэрскага раёна практычна нічога не засталася.

Ірына АСТАШКЕВІЧ.

■ Гаспадарчыя клопаты

ПАСАДЖУ ПАМІДОРЫ, АРТЫШОКІ ПАСЕЮ...

Ажыятажу на насенне ў сталіцы пакуль няма, але некаторыя ўжо запасаюцца

Хоць на вуліцы яшчэ поўна снегу, многіх цешыць думка пра будучыя зялёныя газоны і грады на агародзе з дачным участку. Ды што там грады! Хоць бы скрынкі з расадамі ці зелянінай, што многія вырошчваюць на ўласных падаконніках, хутчэй паставіць. Здавалася б, высваць нешта яшчэ ранавата, але некаторыя запаслівыя гаспадыні ўжо цяпер не прамінуць купіць насення і ўсялякіх дадаткаў да яго. Пакуль не прыйшоў час чэргаў па будучыя памідоры-гуркі-морквы, карэспандэнты «Звязды» пацікавіліся, якія ў Мінску ў гэтым сезоне цэны на насенне і дзе яны больш прывабныя: у маленькай краме ў спальным раёне горада, у вялікім гандлёвым цэнтры альбо на рынку.

і спецыяльнай папярэдняй апрацоўцы, каб кожнае насенне з пачка пасла пасадкі ўзышло. Гуркі ж былі толькі айчыннымі і расійскія, па кошыце ад 2,8 да 3,5 тысячы рублёў. Морквы і капуста — ад 1,7 да 3,1 тысячы і ад 2,6 да 3,5 тысячы рублёў адпаведна.

Цяпер пра разнастайныя «зялёныя радасці». Насенне цыбулі-парэю можна набыць па 2,4 тысячы рублёў. Разнастайныя салаты — ад 2,4 да 3,5 тысячы рублёў. Пакеткі кропу ці пятрушкі — 2,4 тысячы. Засталіся яшчэ чырвоныя буракі (ад 2,4 да 2,8 тысячы рублёў), гарох і фасоль (3,2 тысячы), арбузы (2,4 — 3 тысячы) і кабачкі (2,4 тысячы рублёў). У маленькай краме знайсціся і бюджэтны варыянт для тых, хто ненавідзіць, калі пластыкавымі шклянчакамі ад смятаны і ёгурту застаўлены падаконнік. Тры кардонныя гаршчкі для расады можна набыць усяго за 400 беларускіх рублёў.

Гандлёвы ЦЭНТР

У секцыі для агароднікаў і садаводаў пакупнікоў аказалася ў разы больш, чым у папярэдняй краме. Па размовах у чарзе разумее, што людзі пакуль не актыўна закупляюцца, а толькі пацху прычыньваюцца. Раз-пораз жанчыны пытаюцца пра кошт насення, нехта бярэ пакеткі ці два. Нехта адыходзіць, так нічога і не набыўшы.

— Я хутка, толькі вось зараз зямлі куплю. А то ўсе кветкі ў мяне хутка завянуць, трэба перасаджваць, — міжволі раскрыла «таямніцу» сваёго візіту ў гандлёвы цэнтр дзяўчына, якая размаўляла па тэлефоне.

Што ж, пачнём і мы прычыньвацца. Цэны крыху большыя, але выбраць ёсць з чаго. За пакецік насення памідораў прыйдзецца аддаць ад 2,5 да 2,9 тысячы рублёў. Гуркі «пацягнуць» на 3,2—2,6 тысячы рублёў. Насенне перцу каштуе ад 2,4 да 2,9 тысячы рублёў, а радыска — ад 2,2 да 6,3 тысячы.

Капусту звычайную і капусту калеруюю можна вырасіць, заплаціўшы ад 1,3 да 2,1

МОЛАДЗЬ АТАКУЕ!

■ На свае вочы

Гісторыя пра футбольны клуб былога трэнера зборнай Беларусі, за які «хварэе» мэр горада і гуляюць пераважна тынейджары

Карэспандэнты «Звязды» разам з амбіцёзнай камандай «Смалывічы-СТІ» адправіліся на таварыскі матч у Салігорск і бліжэй пазнаёміліся з дружынай Юрыя ПУНТУСА.

На чыгуначным прыпынку «Жодзіна-Паўднёвае» шматлюдна. Здаецца, выхадны дзень, але людзі ўсё роўна, топчучы снег, спяшаюцца на мінскую электрычку. Чакае цягнік на заснежаным пероне і мясцовы футбаліст Дзмітрый Кароль. Сёння ён наогул працуе ў 5:40, загадаў, каб не спазніцца на клубны аўтобус у Смалывічы. Наперадзе ў каманды райцэнтра таварыская сустрэча з салігорскім «Шахцёрам», другой камандай краіны. Разам з ім у электрычку яшчэ некалькі гульцоў. Астатнія футбалісты ўжо чакаюць транспарт у Смалывічах, апошніх забіраюць у Мінску.

Юры Пунтус гульні падпечных застаўся задаволены.

Трапашка ўжо ў становішчы па-за гульні. Выніковы лік 3:0 — перамога «Шахцёра».

Між іншым, 22-гадовае Дзяніс, адзін з тамтэйшых лідараў — лепшы галеадор другой лігі, якім яшчэ зусім нядаўна цікавіліся больш масціцы «Брэст» і «Нёман» з Гродна.

— Аднак на мяне з прапановамі ніхто не выходзіў, ніхто не тэлефанаваў, — прызнаецца пасля сустрэчы нападаючы. — Вырашыў, што пакуль лепш тут пагуляю. У нас каманда вельмі добрая, вясёлая, дружная. Калі ўнікаюць нейкія праблемы, хлопцы адразу дапамагаюць, падтрымліваюць. Хацелася б, безумоўна, трапіць у вышэйшую лігу. Толькі пакуль сам разумею, што мы маладыя. А гульні з «Шахцёрам» прадманстравала, што ў іх футбалісты больш вопытныя. Але ў чэмпіянаце будзем кожны матч гуляць на перамогу. Стратэгія перамагаць у нас выпрацавалася.

Сам Юры Пунтус гульні падпечных застаўся задаволены. Лічыць, што галы прапусцілі, галоўным чынам, з-за тактычных і тэхнічных памылак.

А калі размова вяртае да яго мінулай каманды — брэсцкага «Дынама», з якой ён пазластаўся перайшоў у «Смалывічы-СТІ», спакойна кажа: — У мяне быў нялёгкі перыяд у Брэсце. Шмат было паласосак. Мы не былі адзіным кулаком. Мне здаецца, там і зараз ёсць зайздроснікі, якія не зважаюць на добрага. Аднак мы ў нашай камандзе ў цесным сяброўстве, так бы мовіць, у сям'і, робім любімую справу. Мяркую, робім яе надарна. Ёсць і цяжкасці, але атрымліваем задавальненне. А што да творчасці, дык неабходна ўлічваць і моладзь, якая не толькі перспектыўная, але і хоча, каб яе навучылі гуляць у футбол. Здаецца, у гэтым і ёсць увесь кайф.

— Юры Іосіфавіч, вы шмат часу працавалі з БАТЭ, МТЗ-РІПА, брэсцкім «Дынама». Вы здзілі многіх, калі вырашылі працягнуць вышэйшую лігу на другую. Не шкадуецца, што выбралі падобны шлях? — Ні ў якім разе. Адзіны недахоп — гэта тое, што фінансава жыццёвы ўзровень панізіўся. Але я ведаў, куды ішоў. Калі хочаш высока ўзляцець, трэба нізка ўпасці. Амбіцыі я не згубіў — яны вялікія. І іх трэба ажыццявіць у праекце «Смалывічы-СТІ». Праз некалькі гадоў, калі Божа даць здароўе, здолеем цалкам прадманстравана свае магчымасці.

— Вы маеце на ўвазе выхад каманды ў вышэйшую лігу? — Так, безумоўна.

— Раней працавалі з двюма вопытнымі гульцамі, легіянерамі. Ці не хапае вам футбалістаў адпаведнага узроўню? — Магчыма. Праўда, у нас свая тэхналогія: кіруемся шляхам маладых хлопцаў, якія любяць футбол. Мы ўжо паўтара года разам. І не проста час працаваем, а працуем. Праз працу і павялічваем сваё майстэрства.

Галоўнае — не таптацца на месцы, а развівацца, назапашваць фінансавую базу. — Клуб для райцэнтра дасягнуў неверагоднага — трапіў у першую лігу. Ці адэкватна ў горадзе ўспрымаюць каманду? — Я далёкі ад той думкі, што ўжо зараз мы маем тарсіду ў тысячным эквіваленце. Але, калі гулялі ў Акцябрскім, на матчы прыходзілі 200-300 чалавек. Гэта, як для Барысава 3-4 тысячы глядацоў. Менавіта такога бальшчыка трэба шанаваць, імкнучыся яго завабліваць. Я не прыхільнік штучнага забавлення трыбуны. А для таго, каб больш людзей наведвала гульні, неабходна гуляць прыгожа, арганізаваць для заўзятараў адпачынак. Наш стадыён «Азэрны» размешчаны ў цікавым месцы. Там добрая аўра. І калі на нашых матчах стварыць сапраўды камфорт (напрыклад, арганізаваць гандаль для глядацоў), будзе проста цудоўна.

Чарговы праект Юрыя Пунтуса ўспрымаюць па-рознаму. Ёсць тыя, у каго каманда насамрэч выклікае кпіны і жарты. Але калектыву існуе ўжо чацвёрты год, ставіць перад сабой задачы і не збярэцца дасягаць іх па аналогіі з тымі клубамі, якія складаліся амаль цалкам з вопытных гульцоў. А тут даюць дарогу моладзі, разлічваюць на мясцовых футбалістаў. Мяркую, добры прыклад для тых, хто толькі пачынае арганізаваць ці адраджаць упасную футбольную гаспадарку, вяртаючыся з небыццям тое, што здавалася пакунутым назаўсёды.

Тарас ШЦЫРЫ. Фота Надзеі СІВАК.

Г. Салігорск

НЯЖАЙ БУДЗЕ СТАРАСЦЬ БЕЗ АДЗІНОТЫ!..

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У Мары Гувеліч — 9 падапечных: дзве сямейныя пары, адзін дзядуля і чатыры адзіночкі бабулі. Да тых, хто ў больш цяжэйшым становішчы па стане здароўя, яна прыходзіць чатыры разы на тыдзень. Да астатніх — тры. Насамрэч прыходзіць столькі разоў, колькі неабходна, колькі патрабуюць абставіны. Таму што людзі — не рэчы, якія могуць пачакаць. Асабліва зімою, калі хутка выстухваюцца сялянскія хаты і трэба часцей тапіць печы. Старыя больш хварэюць. А як пакажэ хворага? Як яго не наведзець.

Гэтым разам свой дзень Марыя пачынае з сям'і Васіля Андрэвіча і Настасі Кандратаўны Ціцянковых. Прынесла дроў, печку распаліла, апошнія навіны з «равенкі» ўспых пачытала, прысела за швейную машынку латку прыстрачыць...

— Пасядзі з намі яшчэ, пагуляй, — просяць пенсіянеры. Марыя і рада б пабыць болей, але яе чакаюць іншыя Ціцянковы — Павел Рыгораўні і Марыя Фёдаруна. Да гэтых зайсці павітацца, запятаць пра здароўе — заўсміхаюцца: радасці ім колькі!

Па дарозе да 83-гадовай адзіночкі Еўдакі Рыгораўны Барысенкі Марыя забягае ў краму. Дастае сыштак з запісамі і просьбамі каму што купіць. Ведае, каму якія прадукты падабаюцца: чым парадаваць Марыю Геўрасёву, што прасіла ўзяць Таццяна Гулевіч, чым дагадаць Сцяпану Капралаву. З поўнымі авоскама спяшаецца амаль на край сяла, некалі вялікага, шматлюднага. Цяпер ж тут жыдуць пераважна пенсіянеры і старыя. Нездарма ў Валосавічах працуюць ажно пяць сацыяльных работнікаў.

— У вёсцы жыве толькі 161 чалавек, а раней адных двароў было 360, — уздыхае Марыя. — Нас, сапраўтнай, чакае амаль палова жыхароў цяперашніх Валосавічаў.

У абавязкі высювага сапраўтнага уваходзіць прыбіранне ў хатах, мыццё посуду, прыгатаванне ежы, мыццё бялізны. А трэба яшчэ вады прынесці, пачысціць прыступкі ад снегу, аглядзець пачное ацяпленне, замазаць глінаю трэшчыны, правярць рабочы стан пажаарапавяшчальнікаў.

— І абавязкова трэба запытацца пра лекі і, калі патрэбны, неадкладна купіць іх. Але паспрабуй хутка набудзь іх, калі бліжэйшая аптэка ажно за 35 кіламетраў, у райцэнтры!

Галоўныя лекі для гэтых людзей, па словах Мары, — гэта пагаварыць з імі, супакоіць. Каб не адчувалі сябе ў адзіноце.

А пра такіх, як сама, добрых сэрцам, чулых, Марыя выказалася ў сваім вершы:

«Таму на свеце лёгка жыць, Хто можа сам цяпло дарыць...»

У Валосавічах ад іншых жыхароў давалося пачуць: «Правіліны, што пра Марыю ў газеце напісана. Яе ў нас вельмі паважаюць. І мужа яе таксама».

У Чачэрску на Дошчы гонару ўбачыў, што сярод лепшых людзей раёна красуе не толькі партрэт Мары, але і яе мужа Аляксандра, лесніка па прафесіі. Згадзіцеся, не часта сустрачэш, каб сямейная пара адначасова ўдасцілася гэтай пашаны.

Анатоль КЛЯШЧУК. Фота аўтара. Ад аўтара. Шчыра ўдзячна Чачэрскаму тэрытарыяльнаму цэнтру сацыяльнага абслугоўвання насельніцтва за садзейнічанне ў падрыхтоўцы гэтага матэрыялу.

Міхал Шчарбакоў (злева) спрабуе перайграць «гарняка» Юрыя Каламыца.

жартуючы, размаўляючы адзін з адным, а нехта, упёршыся галавой у шкло, чытае. Вопытных трыццацігадовых мужыкоў сярод іх не ўбачыш. Кажуць, што ў Смалывічах усё будзеца з перспектывай на тое, каб у будучыні за гарадскую каманду гуляла як мага больш сваіх выхаванцаў.

— У нашай камандзе гуляюць 6 мясцовых хлопцаў, — хаваючыся ад морозу ў фазе стадыёна «Шахцёр», кажа Сяргей Міхайлаў, дырэктар ФК «Смалывічы-СТІ». — Нехта жыве ў Плісе, Усяжы, Слабадзе, у недалёкім Жодзіне... А падпісваць вопытнага футбаліста толькі дзеля таго, што ён вопытны — гэта яшчэ ні пра што не сведчыць. Саша Чэркас, наш варатар, — гулец даволі прафесійнага узроўню. Яўген Мінянкоў прайшоў вышэйшую лігу, Павел Грачышка гуляў у Чэхіі, а Сяргей Русак — гэта наша апура, ён вядзе ўсю гульні калектыву. Нам сапраўды ёсць на каго абанерціся.

У нас свая тэхналогія: кіруемся шляхам маладых хлопцаў, якія любяць футбол. Мы ўжо паўтара года разам. І не проста час працаваем, а працуем.

Аказваць фінансавую падтрымку сёлета клубу будзе 13 падпрэмістваў. Як кажа Міхайлаў, падпісана дамова з сеткай прадуктовай крам «АЛМІ», які выдзелілі месца пад будуйніцтва ў райцэнтры. У выніку бюджэт павінен у паўтара разы перавысці леташні. Цікава, што раней у каманды нават не было якаснай пляцоўкі, каб патрэніравацца. Хатнія матчы праводзілі ў Мінску. Цяпер у гэтым кірунку сітуацыя іншая — пазітыўная.

У каманды «Смалывічы-СТІ» не толькі з'явіўся свой невялікі стадыёнчык, але і створана поле, якое толькі засталася «пакласці» ў пасёлку Акцябрскі. А каб не заезджаць перад матчы на зборы ў суседні Жодзіна, кіраўніцтва каманды наважылася стварыць уласную базу. — У пасёлку Чарніцкі ёсць закінуты дзіцячы садок, — адзначае Міхайлаў, — Адрамантуем у ім памяшканне, каб можна было жыць, і створым умовы для нармальнага харчавання футбалістаў». Наконт задач на сезон Сяргей Арцём'евіч кажа коротка: «Плануем быць у шахцёры лепшых».

Тым часам на полі гаспадары рушаць наперад — гасці абараняюцца, адказваючы смелымі атакамі. У некалькіх момантах хлопцам у блакітных футболках, якія блішчаць на сонцы, не хапіла лічаных сантметраў, каб забіць мяч у вароты «Шахцёра». Не шанцавала. Юрыя Пунтуса лепш чуваць, чым гуляць. Нягледзячы на таварыскі характар сустрэчы, трэнер усё прапунуе пра сябе: каментуе тое, што адбываецца не толькі словамі, але і жэстамі. Забіць усё ж такі «Смалывічы» здолелі. Толькі зрабіў гэта Дзяніс

■ Крэатыў

«ДЭКОР» ЯК МАЛЕНЬКІ ТЭАТР

Моду ў Круглым ствараюць з яркіх тканін і нават... поліэтыленавых пакетў! Дзіцячая студыя «Дэкор» стварае казачныя калекцыі адзення і вучыць малых таму, што быць не падобнымі на іншых — гэта добра.

МОДНАЯ КРАІНА ЦУДАЎ

У фазе Круглянскага цэнтра дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі сабраліся галоўныя героі «Алісы ў краіне цудаў». Паказ моднай калекцыі ў выкананні дзяцей са студыі «Дэкор» — гэта як маленькі тэатр. Сярод прыгожых постацяў Алісы і каралеў вылучаюцца Бель Трус і Капалюшкі. Найперш, крэатыўнымі галаўнымі ўборамі. У 8-гадовай Леры Гурковай пасярод доўгіх вушэй з белай махнатай футры ўмацаваны маленькі вытанчаны капалюшык, а яе сябар Сяргей Лосеў прытрымлівае рукой вялізны ліловы цыліндр, упрыгожаны ружовай стужкай і карушкамі. У адпаведнасці з вобразам, Капалюшкі намалювалі сінія цені каля вачэй, на вуснах — пунсовая памада.

— Мне тут добра і утульна. Калі гэта творчасць, то нічога не страшна. Мая мара — стаць дызайнерам тэатральных касцюмаў. Таму ў студыі я маюю, ствараю і выступаю на сцэне, — адказвае на пытанне пра свой яркі тэатральны макіяж 11-гадовае хлопчык.

Сям'я Сяргея, як і іншых маладых удзельнікаў студыі «Дэкор», далёкая ад мастацтва. Напрыклад, у 12-гадовай Ксеніі Петрушэвіч бацька — прадавец і электрык, але дзяўчынка добра малюе, і ёй падабаецца ствараць незвычайнае адзенне сваімі рукамі.

— Людзі павінны хадзіць у яркім строі, каб ён прыносіў ім радасць, — лічыць яна.

Белая Каралева, Капалюшкі і Бель Трус — модныя персанажы.

ДЖЫНСЫ НАЗАЎСЁДЫ

Ксюша — маладая прыгажуня з вяснушчымі на вясёлым твары і доўгім валасамі. У калекцыі «Дэкор» ёй асабліва падыходзіць на рудыя стыль — доўгія льяныя сукенкі, вянкi з кветак і упрыгожаны тое, што і ўсе падлеткі, — джынсы і майкі.

— Думаю, што і ў паўсядзённым жыцці не трэба насіць чорнае ды шэрае, — робіць свой модны прысуд Сяргей Лосеў. — Я сам люблю яркія колеры, як у вясёлцы.

улетку — гэта таксама вельмі модная тэндэнцыя. А вось джынсы павінны быць вузкімі, але не надта сціслымі.

— Джынсы цяпер носяць усе і ўсюды, і гэта правільна, — нават не спускаеца на «святое» Насця. — Трэба дапаўняць іх прыгожымі байкамі і майкамі. Мне падаецца, што карцінкі з лічбамі і літарамі цяпер модныя.

— А мне падаецца, што са звяржам — напрыклад, тыграм, — разважае Саша пра тое, што каларыя майкі любіць больш чым шэрыя.

СМЕЦЕ І ПРЫГАЖОСЦЬ

Самая цікавая, але і самая нерэальная для вуліц Круглага і любога іншага месца калекцыя называецца «Другое жыццё». Усе мадэлі зроблены фактычна са смецця. Якраз гэтымі днямі на грандыёзным свецім паказе ў нямецкім Кёльне прыгожыя жанчыны дэманстравалі шуючунья вечаровыя

Саша і Насця мараць пра лета, каралева шалікі і акулеры-«авіятары».

Выкарыстаныя пакеты пойдучь не ў смецце, а на сукенку.

ПРАГА ТВОРЧАСЦІ

Усе ўдзельнікі студыі «Дэкор» маюць надзею атрымаць у будучым творчую прафесію. Кіраўнік «Дэкор» Вольга Мікалаўна ганарыцца не толькі шматлікімі прызамі, якія атрымлівалі калекцыі студыі на розных конкурсах, але і наступленнем сваіх выхаванцаў у навучальныя ўстановы сталіцы, каб у будучыні стаць мадэльерамі, дызайнерамі.

— У студыю «Дэкор» прыходзіць дзеці, і самае галоўнае, каб у іх былі свежыя ідэі, — гаворыць Вольга Мікалаўна. Яна ўзагадвае валь актуальны экалагічны трэнд.

Другасная сыравіна творча апрацавана: гэта і ў сарафан з пакетаў з-пад семак, рыцарская броня з пластыкавых падкладак пад шакаладныя цукеркі, сукенка з мяшкоў ад пральнага парашка і памперсаў і іншае. Гучыць вельмі дзіўна, але прыглядае, тым не менш, нечакана прыемна.

— Я, вядома, разумею, што хадзіць у гэтым па вуліцы немагчыма, — гаворыць дзяўчынка ў пакетах ад семак. — Але я, тым не менш, ганаруся гэтым строём: ён адзіны ў сваім родзе і зроблены нашымі рукамі.

Калекцыі «Дэкор», вядома, прызначаны для сцэны і тэатралізаваных модных паказаў. Аднак назапашаныя веды выхаванцаў студыі выкарыстоўваюць і ў паўсядзённым жыцці. Каб не было сумна і цёмна, да свайго звыклага адзення дзеці прыдумляюць яркія арыгінальныя дэталі: каларыяны шалікі, мяшчак з упрыгожаннямі для мабільнага тэлефона, вышыўку ці мяржэжы на кашулі.

Ілона ІВАНОВА. Фота аўтара. г.п. Круглае

ТАДЫ СТАЯЛІ МАРАЗЫ. АЛЕ ВОЛГА КІПЕЛА

На берагах Волгі тады гарэла як у пекле. Баі вяліся не на жыццё, а на смерць. З абодвух бакоў палягло каля двух мільёнаў чалавек. Здзейсніўшы подзвіг падчас абароны Сталінграда, нашы салдаты пераламалі ход вайны і паклалі пачатак вызваленню.

Вучоба

Я нарадзіўся ва Удмурціі, у сям'і кавалера. Дзе, апроч мяне, было яшчэ восем дзяцей.

Калі я толькі скончыў педагагічнае вучылішча, пачалася вайна. На фронт пайшоў добраахвотнікам, у адзін дзень з бацькам. Бацьку паспалі ў кавалерыю, а мяне — вучыцца ў пяхотнае вучылішча, якое якраз перадыслацравалася ў Гур'еў з захопленай Адэсы.

Вучоба доўжылася каля 10 месяцаў. Жылі ў канюшні, прыстасаванай пад казарму. Нары — у тры ярусы. Сталовай — за паўтара кіламетра на прыстані. Кармілі там у асноўным адной рыбай. А мышца бегалі на рэчку Урал. Вось такі быў курсанцкі быт.

Заняткі ішлі з ранку да вечара. Усё бягом. Уводныя такія: «Конніца справа, вашы дзеянні? Конніца злева, што робіце?» Курсанты злавалі і накідаваліся на выкладчыка: «Чаму вы нас вучыце? Якая конніца, калі немцы матарызаваныя і танкім сякучэ абарону?» «Нічога не зробіш, такая праграма зацверджана», — чулі ў адказ. А ў дадатак да той «супрацькавалерыйскай» праграмы — марксізм-ленінізм. І ніякіх заняткаў на тэхніцы.

Пасля выпуску ў канцы кастрычніка ўсіх нас, новаспечаных лейтэнантаў, пасадзілі ў эшалон і павезлі на Сталінградскі фронт.

А вайна нас сустрэла яшчэ ў дарозе. Мы зброі не мелі, былі апрануты ў чорнае ватнае абмундзіраванне. Як бамбардзіроўшчыкі пачалі пікаваць — кінуліся разбегнацца ў поле, як вучылі, пазалігалі. А цёмная фігуркі на белым снезе добра відаць з паветра. Лётчыкі, каго бомбамі не даставалі, кулямётамі секлі.

Хлопцы з нашага ўзвода здагадаліся не бегчы ў стэп, а перабегчы хаваліся пад сценамі прыстанцыйных будынкаў. І амаль усе ўцалелі.

Бомбы і рэйкі тады пашкодзілі добра. Рамантавалі пуці потым чацвёрта сутак.

2 лютага — 70-годдзе завяршэння Сталінградскай бітвы, найбуйнейшай бітвы Другой сусветнай вайны на сушы. Мінчанін Васіль Клімушкін быў у эпіцэнтры тых падзей. Памітае пра іх, нібы ээта ўчора было

Дарожны паёк у нас хутка скончыўся. Добра, мясцовыя жыхары не шкадавалі ежы. Частавалі, утойваючы слёзы. Бо ведалі, куды нас вязучэ.

Фронт. Абарона

Прывезлі нас на станцыю Ленінск — гэта недзе 10 кіламетраў ад Волгі. Улічваючы вопыт дарожных бамбёжак, далей пайшлі так: разбіваліся на групы па 2-3 чалавекі і крочылі 200-300 метраў адна за другой. Нямецкія самалёты наляталі не раз. І пікавалі недзе да 10-15-метравай вышыні. Але не стралалі. Можна, шкадавалі боепрыпасаў на такія мізэрныя групы. Але хутчэй за ўсё, ім проста не было чым страліць, бо вярталіся з бою. Хаця і гэтую іх псіхалагічную атаку вяртымаць было цяжка.

Дайшлі да Волгі, на баржы нас пераправілі на правы бераг. А там чакалі «купцы» — прадстаўнікі часцей. Я трапіў у 503 стралковы полк, 3 батальён, 3 роту — камандзірам узвода ў 18 з паловай гадоў. Усё мае байцы куды старэйшыя. Падышоў партгор узвода, 42-гадовае данецкі шахцёр. «Таварыш лейтэнант, вы малады, энергічны, але ў баях не былі. Каб бяды там не нарабіць, слухайце пакуль нас. Мы вас у крыўду не дадзім. І вы нас не давайце».

Пры тым ніякага панібратства. Звярталіся «таварыш лейтэнант» і толькі на вы.

Ад бомб схавалася было цяжка. Перадаваў, наўкол голы стэп. Аकोпы і стралковыя ячэйкі ў стыльным грунце — вось і ўся схованка ад бамбардзіровак.

Наш полк, закапаўшыся ў зямлю, трымаў абарону за 20 кіламетраў ад Сталінграда. Наперадзе стаялі танкісты. Закапаныя ў зямлю трыццацічацвёркі вялі гарматы і кулямётныя агонь, а мы іх падтрымлівалі. Зброя ва ўзводзе — адны трохлінейкі, ніводнага аўтамата. Добра, нашы танкісты з артылерыяй такі шчыльны агнявы вал ставілі, што ніводная хваля варажэй пяхоты да акопу ні разу не дайшла. Хаця атакавалі гітлераўцы кожны дзень. А то і па некалькі разоў.

Стаялі ў абароне да 19 лістапада. Варажэй авіяцыя даймала горш за ўсё. Ад бомб схавалася было цяжка. Перадаваў, наукол голы стэп. Акопы і стралковыя ячэйкі ў стыльным грунце — вось і ўся схованка ад бамбардзіровак. Трэба было ляжаць пад бомбамі і цярпець. А не ўсе трывалі, кідаліся бегчы, думаючы, што выратаванне недзе далей. А там. Хутчэй, асколак ці куля. Камандзір суседняга ўзвода таксама не вытрымаў аднойчы. Усхаліўся, пабег. Не забіла, але кантузіла. Ён быў такі чорнавалосы. А тут падбегла да яго, гляджу: божухна, пасівеў узводны ў адзін момант!

І яшчэ даймаў нас незвычайны вораг. Вошы. Ад якіх нідзе не хвацаешся. Хоць і мыслія, і выправалі адзёны ў бочках з кіпенем — усё марна. Калі мяне ранілі,

на бінты напаяўлі ўмомант. Павязкі сталі чорнымі ад насякомых. Страсаю «гасцей», а чырвоная павязка праз некалькі гадзін зноў рабілася чорнай.

Кармілі гарачай ежай дзесьці раз у суткі. Гэта калі абозы з тылу прабіраліся праз сумёткі і бамбёжкі. Чай кіпяцілі самі ў аколах. У астатні час — сухі паёк, дзе асноўнае — сухары.

Калі крочылі на фронт — у полі бачыў велізарныя саломенныя скірдцы. Потым даведваюся: салама там была толькі зернуху, для маскіроўкі. Гэта былі скірдцы сухоўроў для франтавікоў.

Контрнаступленне

Нам пра яго пачатак не гаварылі, трымаў дату ў сакрэце. Але салдаты і афіцэры чулі душой гэты момант. І хацелі наблізіць яго як мага хутчэй. Вельмі ж ужо абрыдзелі акопы.

Нашай дывізіі была задача наступаць па знешнім кольцы. І не дапусціць прарыву танкаў Манштэйна, якія ішлі на вырुकку акружанай арміі Паулюса. Стралайна такая стаяла, што зямля калацілася. Немцы не хацелі пакідаць Сталінград. Здаралася так, што мы крочылі па полі, дзе зямля была спрэс засыпана забітымі. Нашымі і немцамі.

Іншы раз пасля бою з роты ў жывых заставалася недзе толькі палова. Але хутка прыходзіла папаўненне — і зноў наперад.

І вораг зламаўся. Пабег. Падняў рукі. Упершыню мы пачулі так: «Гітлер капут». Бачылі чужынцаў блізка — замерзлых, абморожаных, дрэнна апранутых — чаго толькі ні круцілі на сябе з лахманцаў. Раненыя цягнулі рукі, малілі аб літасці. Іх не дабівалі. Але і не цацкаліся. Хапалі за рукі-ногі, скідвалі з дарогі ў сумёткі і рухаліся далей. Гэта вайна. Ды ведалі, што нарабілі захопнікі на нашай зямлі, што са Сталінградцам зрабілі.

Конныя абозы не заўсёды паспявалі за намі. А вакол было шмат кінутых спраўных машын. Вось бы імцаць вадзіцельскія навывкі! Садзіся і едзь, а не стомлена цягніс пехатой па глыбокім снезе. Але ніхто ладзіць з тэхнікай у нас не умеў. Эду з горныхчкі успомнілася мая курсанцкая вучоба.

Нейкім чынам аднойчы да нас трапіў французскі рэпарцёр. І ўсё дзякаваў. Пасля зразумелі за што. Аказваецца, разбілі мы тут менавіта тых дывізіяў, якія калісьці заваўвалі Францыю, Парыж бралі.

Немцы спрабавалі забяспечваць сваю групуючкі ноччу па паветры. Нашы прыладзілі таксама распальваць у сябе на начны кастры. І бывала, нямецкія лётчыкі, заблытаўшыся, скідвалі тры грузы нам. А там было чым паласавацца.

Што другога лютага Сталінградская бітва скончылася — не ведалі. Ішлі баі, мы далей у бок Украіны рухаліся. Потым сказалі: Паўлюса ўзялі ў палон, а з ім яшчэ шмат генералаў. Камандзір нашай дывізіі быў там, бачыў усіх на свае вочы, потым нам расказаваў.

Асабістае

Колькі быў ранены сам — падлічыць цяжка. І нават цяпер добра відаць тры шрамы на руках, на назе, на жываце, на

баку. А асколак вось, які трапіў у бядро, застаўся там назаўсёды.

Непасрэдна вочы ў вочы смерць глянула тройчы. Па шуме снарадаў мы навучыліся добра вызначаць траекторыю іх палёту. Чую аднойчы гэтае «шусу-шусу» ўсё бліжэй і бліжэй. Вось зусім блізка. Стрымгалоў падаю. А снарад утыкаецца ў зямлю літаральна за метр каля мяне. І — не ўзрываецца. Сіл няма нават паварушыцца, а байцы мае нема равуць: «Хутчэй прэч, таварыш лейтэнант!». Паспеў адбегчы. Яшчэ адзін выпадак. Я ў бінокль за полем бою назіраў. Як быццам і замаскіраваўся добра. Абапёрася ямчэй на локаць, а той паслізнуўся — хіснула мяне ўправа. І ў гэты момант куля б'е ў перадплечча! Гэта снайпер менавіта ў тую секунду стрэліў. Калі раней ці пазней — не прамагнуўся б вораг.

Адпраўляю ў тыл, ён цісне мне руку. І шэпча: «Мы ж яшчэ сустранемся. Прыедзь пасля вайны да мяне на маю Украіну. У мяне ж такая цудоўная дачушка, добрай жонкачкі табе будзе».

Аднойчы ноччу выйшлі на рубаж і пачалі акупавца. Аказалася, за трыццаць метраў ад нямецкіх пазіцый сталі. А тыя спалі, не пачулі. Раніцай узлася наша артылерыя біць. І па нас луціць, і па немцах. Даю ракетай сігнал сваім, з-пад абстрэлу выбягаю. Спатыкнуўся, паваліўся. Гляджу, а плашч-накідка на мне — як рэшта, ад асколкаў. Сам жа — цэлы. Зноў пашанцавала. Не паспеў перадавацца, чатыры фашысты проста на мяне з-пад разрываў выбягаюць. Сталі, прыгладваюцца. Я ляжу нібы забіты, ППШ у руцэ. Карціць страляць, але ж ведаю: ненадзейны гэты аўтамат, вельмі часта патроны ў ім зядаюць. Усё ж асмельваюся даць чаргу, раву што моцы «Па ворагу — агонь, акружай!» Хаця не ведаю, дзе мае байцы, ці жывыя яны. Але адгукнуліся, падтрымалі агнём. Двух немцаў тады мы забілі, а двух — ў палон узялі.

А з парторгам узвода — тым, што першым сустрэў мяне на фронце, — мы аж да Прыбалтыкі разам дайшлі. А вось там яго параніла. Адпраўляю ў тыл, ён цісне мне руку. І шэпча: «Мы ж яшчэ сустранемся. Прыедзь пасля вайны да мяне на маю Украіну. У мяне ж такая цудоўная дачушка, добрай жонкачкі табе будзе».

Я пасля вайны напісаў яму. Адказала мне тая самая дачка. Вярнуўшы мой партор — яе бацька — дадому жывым, але, на жаль, хутка памёр ад ран.

А ў канцы яна прынёсала: «Тата мне столькі расказаў пра вас. Я чакала».

У мяне на фронце бацька ваяваў і яшчэ тры браты. Кавалерыст, пехацёны, танкіст і артылерыст. І іх добра патрапала, але ўсе вярнуліся жывымі. У мяне тры ордэны, якія атрымаў там, на вайне. І тры мае браты яшчэ і сёння жывуць на свеце. І сястра.

Запісаў Вікенціі КЛЮЧНИК.

«ВІЦЕБСКАЯ ХАРУГВА»

Віцебскія энтузіясты адны з нямногіх у Беларусі займаюцца рэканструкцыйнай матэрыяльнай культуры Беларусі XVII стагоддзя.

— Гісторыя нашай Радзімы нават сёння поўніцца нераскрытымі таямніцамі і бэльмі плямамі. За доўгія гады знаходжаня Беларусі ў складзе Савецкага Саюза з гістарычнай памяццю людзей былі выкінуты цэлыя часавыя пласты, — расказвае Сяргей Бабенка, кіраўнік клуба гістарычна-рэканструкцыйнай «Варгертон» дзяржаўнай установы «Цэнтр культуры «Віцебск». — І сённяшняе наша задача — узнаўленне і даследаванне славетных старонак мінулага, якія доўгімі дзесяцігоддзямі заставаліся па-за межамі ўвагі даследчыкаў.

За амаль дзесяць гадоў заняткаў гістарычнай рэканструкцыі і эксперыментальнай археалогіі клуб выйшаў на такі навуковы і практычны ўзровень, што ўрашце адчуў сябе зольны член экспедыцыі да вывучэння новых старонак гісторыі і культуры нашага краю. Першым этапам і адначасова вынікам вывучэння матэрыяльнай культуры Беларусі XVII стагоддзя стала арганізацыя выставаў «Нататкі віцебскага шляхціца», якая адбылася пазалетас у рамках новага навуковага праекта «Віцебская харугва». Экспазіцыя была прысвечана адлюстраванню вобраза віцебскага шляхціца таго часу. Новая выстава клуба — гэта ўжо другі этап у такім накірунку. І таму «рыцары» вырашлі назваць яе адпаведна з назвай усяго праекта. За апошні час экспазіцыя «Віцебская харугва» значна пашырлася: з'явілася шмат цікавых рэканструкцый адзення, аксэсуараў і іншых рэчывых помнікаў. У прыватнасці, удзельнікамі калектыву былі адноўлены два жаночыя строі, а таксама, дзякуючы фондывым матэрыялам Віцебскага абласнога краязнаўчага музея, была распачата сур'ёзная праца па рэканструкцыі рэчаў XVII стагоддзя, знойдзеных падчас раскопак менавіта ў старажытным горадзе над Заходняй Дзвіной.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

СЛУЦКІЯ ПАПЯЛШЧЫ

У лютым 2013-га споўніцца 70 гадоў, як нямецка-фашысцкія захопнікі знішчылі на Случчыне разам з жыхарамі звыш трыццаці вёсак падчас карных экспедыцый «Свята ураджаю-1», «Парадак», «Свята ураджаю-2», «Люты». Усё менш застаецца жывых «сведкаў праўды», якія перажылі гібель вёсак і смерць аднавяскоўцаў. Адзінаццаць случкі Хатыньскі зніклі з карты Беларусі — на ёй няма цяпер такіх назваў, як Беразінец, Гандарэва, Задубоў, Захацінава, Пераходчы, Перавалока, Крушнік, Лазараў Бор, Лявішча, Руднаўка, Фадзееўка. Выратаваўшыся ў тыя страшныя часы акупацыі, жыхары гэтых вёсак апынуліся ў розных кутках не толькі Беларусі, але і ў Расіі, і ў іншых краінах.

Сваімі ўспамінамі дзеляцца ўраджэнцы вёскі Крушнік Генадзь Дабрынеўскі, які цяпер жыве ў вёсцы Старына Случкага раёна: — У адзін з вясenskіх дзён 1942 года я са сваімі сябрамі знаходзіўся ў лесе, і раптам мы пачулі кулямётны чаргі і разрывы гранат. Мы пабеглі на гукі стрэлу і на нашы паміж вёскамі Фадзееўка і Беразінец убачылі карціну: на дарозе — перакаленыя нямецкія матацыклі і два грузавікі, а побач — забітыя немцы, з якіх партызанкі здымалі зброю і боепрыпасы. Партызанкі нас заўважылі і прагналі. Назаўтра, 27 кастрычніка, фашысты спалілі вёску Жыліні Брод і Фадзееўку, але жыхароў не кранулі. Тры сям'і з Жыліні Брода перасяліліся ў Крушнік, а іншыя парарэпаўці прынялі жыхары Задубоў, Беразінца, Пераходчы. Але настала чарга і Крушніка. Генадзю Дабрынеўскаму дзень 23 лютага 1943

Я пасля вайны напісаў яму. Адказала мне тая самая дачка. Вярнуўшы мой партор — яе бацька — дадому жывым, але, на жаль, хутка памёр ад ран.

Мы думалі, што нас спаліць жывымі. Немцы і паліцаі акружылі дом — мы думалі, што нас спаліць жывымі...

Успамінае таксама Ларыса Гурыновіч: «Радня сустрэла нас з мамай — я памню бабюлю Мар'яну, сваіх цяцкаў Ядвігу і Франю, дзядзьку Віктара. Я тады была малой дзядзьчанкай, не разумела, чаму нам трэба хавацца ў гэтай невяліччай лясной вёсцы з такой пазычнай назвай — Крушнік. На ўсё жыццё я захоўваю ў памяці вобраз цудоўнага бязровага гаю побач з Крушнікам, які ведала кожнае дрэва, кожную прагаліну, кожную палянку, дзе вясной дзедзі збіралі сок, а дарослыя летам — ягады і грыбы. Мабыць, адтуль, з Крушніка, на ўсё жыццё ў мяне засталася звычка збіраць ягады і грыбы...

Маю цётку Франю паліцаі забралі ў Случк здаваць кроў для нямецкіх ваеннапалонных, пасля адправілі на прымусовую працу ў Германію. А потым настала 23 лютага 1943 года. Напярэдадні ў Крушнік прыйшла мама і сказала: «Донька, збірайся, праз ты дзень пойдзем з табой ў Оршу».

Назаўтра прыйшла адліга, снег раставаў, галалёдзіца была. А наступны дзень — аўторак. 23 лютага — быў сонечным, не па-зімняму цёплым. Гэты дзень перавярнуў лёс усіх жыхароў Крушніка. А 12-й гадзіне ў вёску прыхалі паліцаі з немцамі. Спачатку яны выставілі варту ў напрамку лесу і балота, куды паспелі ўцячы некалькі жыхароў, а потым усім загадалі сабрацца ў доме Антона Дробыша. Немцы і паліцаі акружылі дом — мы думалі, што нас спаліць жывымі,

але родзічы Вячаслава Дробыша — паліцаі — па-прасілі нямецкага афіцэра нас адпусціць. Спачатку выпусцілі Дробышаў, а потым — усіх жыхароў Крушніка.

Калі мы вярталіся, яшчэ не ўсведамляючы, што засталіся жывымі, мама ўбачыла коніка, запрэжанага ў сані. Яна пасадзіла мяне на сані, кінула ў іх коўдур, некалькі падушак і сказала бабці: «Едзем, пакуль немцы з абознікамі заняты марадзёрствам». Конік кульгаў, дарога была запоўнена вазамаі, снег раставаў: адліга. Я увесь час глядзела назад, на Крушнік, які гарэў, на чорныя ступы дыму, — такім ён мне і зараз стаіць у вачах. Калі праезджалі Палікараўку, Перавалоку, Адамова, Руднаўку — яны таксама гарэлі. Мама казалі: «Донька, не глядзі, адварніся, табе не трэба бачыць гэтага...». А на ўскрайку дарогі ляжалі забітыя жыхары. Сцям-

нела, калі мы прыехалі ў Шышчыцы і папрасіліся на начлег. Ніхто з нас не змог заснуць: мы яшчэ ў думках былі там, у Крушніку, у доме Дробыша... Раніцай мы не спяшаліся, пачакалі калі абоз пакінуў Шышчыцы, і паехалі ў Ленкі, да стрычнага мамінага брата Альберта Лабковіча, які дазволіў нам пажыць у яго.

Калі праезджалі Палікараўку, Перавалоку, Адамова, Руднаўку — яны таксама гарэлі. Мама казалі: «Донька, не глядзі, адварніся, табе не трэба бачыць гэтага...»

Разам з Іосіфам Лабковічам і Надзеяй Дробыш мама наведвала Крушнік, пабыла на котлішчых роднай хаты і прывезла ў Ленкі нашу кошку. Расказала яна, што забітых жыхароў Крушніка пахавалі родзічы на папільшчых дамоў. Праз некалькі дзён партызанкі прывялі нам нашу карову. У тым жа 1943 годзе мой дзядзька Альберт Лабковіч падаўся ў партызанкі. Праз нейкі час мы даведаліся, што дзядзьку закатавалі ў мястэчку Грэск, а нам прыйшлося пераехаць да Броні Лабковіч, дзе мы і дачакаліся прыходу Чырвонай Арміі», — расказвае Ларыса Гурыновіч.

Да сярэдзіны 1970-х гадоў у Ісерскім сельсавеце была вёска Каты (зараз носіць імя Гуллева — партызанскага камандзіра, героя Савецкага Саюза, які загінуў 5 верасня 1943 года ў суседняй вёсцы Панічы, ратуючы жыхароў і іх маёмасць падчас бойкі з паліцаіма са Старобінскага гарнізона). Узгадвае мясцовае жыхарка Яўгенія Струнеўская: — Мой муж і два мае браты былі партызанамі ў Старобінскай брыгадзе. 5 верасня 1943 года паміж партызанамі і старобінскімі паліцаіма адбыўся бой у вёсцы Калініна (цяпер Панічы). Панічы былі спалены. З нашай вёскі загінулі 2 чалавекі. На наступны дзень пасля бою паліцаі, з'явіўшыся ў Катах, рабілі ператрус у дамах, шукалі раненых партызанаў, забіралі рэчы, прадукты. Адзін зайшоў у нашу хату. У яго быў наган, якім ён размахваў і пры гэтым крычаў: «У мяне ўчора 2 шваргы паляглі ў баі. Дайце мне пляшку гарэлкі, або прыстрэлю дзіця ў калысцы». Я прасіла паліца папашкаваць майго паўгадовага сыночка. Тады ён схаліў мяне за руку, вывеў з хаты, паставіў да сцяны і сказаў: «Маліся і развітайся з жыццём». У гэты момант суседка — яе звалі Суклюта Зажэўская — падшыла да паліцаі і моўчкі перадала яму бутэльку самагону. Ён адразу заб'юў пра мяне і майго сына, сеў на воз і паехаў у Старобін. А мужыкоў з нашай вёскі прымуслі падарэць трупы загінулых паліцаў і адвезці ў Старобін. Пры гэтым іх жорстка збілі. Так яны помсцілі за смерць сваіх пасобнікуа, якія загінулі ў баі каля вёсак Панічы і Каты.

У 2013 годзе кожны месяц можна прыгадаваць даты, калі роўна 70 гадоў таму на Случчыне была спалена адна ці некалькі вёсак...

Васіль ЦШКЕВІЧ, супрацоўнік Случкага краязнаўчага музея.

Вёска Крушнік.

Открытое акционерное общество «РАДИОТЕХНИКА» проводит внеочередное общее собрание акционеров 14 февраля 2013 года в 15.00 по адресу: Гродненская обл., г. Ошмяны, ул. Я. Коласа, 1.

Повестка дня собрания:

- Об увеличении уставного фонда Общества и дополнительного выпуска акций, утверждение решения о выпуске акций Общества, о передаче акций дополнительного выпуска в собственность Республики Беларусь.
- Об утверждении изменения в устав Общества.

Собрание проводится в смешанной форме.

Регистрация участников собрания с 14 час. 30 мин. Акционерам иметь при себе паспорт, представителем акционеров — паспорт и доверенность. Дата составления списка лиц, имеющих право на участие в собрании, — 01.02.2013.

Ознакомление акционеров с материалами по вопросам повестки дня собрания: в рабочие дни (понедельник—пятница), начиная с 05.02.2013, у секретаря НС.

Основание созыва внеочередного собрания — решение наблюдательного совета от 24.01.2013.

УНП 500227068

ОАО «БНБ-Банк» на 10.00 14.02.2013 назначены торги по продаже жилого дома, принадлежащего ОАО «БНБ-Банк» на праве собственности, общей площадью 363 кв. м, расположенного по адресу: г. Минск, ул. Никитина, 16, расположенного на земельном участке площадью 0,06 гектара.

Стартовая стоимость на торгах составляет 2 855 084 610 белорусских рублей.

Для участия в торгах необходимо внести задаток в размере 10% от стартовой стоимости наличными денежными средствами в кассу банка, либо в безналичном порядке на счет 6670134520011 в ОАО «БНБ-Банк», код банка 765, УНП 100513485.

Более подробная информация размещена на сайте: www.bnb.by.

Справки по телефону: (8 0172) 388 84 07, (8 044) 564 00 02, (8 044) 734 49 19.

Контактное лицо: Михаил Юрьевич Голубых. УНП 100513485

7 марта 2013 года в 13.00 состоится очередное общее собрание акционеров ОАО «ЭнКОСтрой».

ПОВЕСТКА ДНЯ:

- Итоги финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2012 год и основные итоги направления деятельности Общества в 2013 г.
- Отчет наблюдательного совета Общества.
- Утверждение годового бухгалтерского баланса, счетов прибыли и убытков Общества за 2012 г.
- О выплате дивидендов и утверждение распределения прибыли и убытков Общества за 2012 г.
- Утверждение основных направлений использования прибыли в 2012 году и 1-ом квартале 2013 г.
- Избрание членом наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.
- О материальном вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.

Собрание будет проходить по адресу: г. Минск, ул. Монтажников, 39, офис 208. Начало регистрации — 12.00.

УНП 191303197

Наблюдательный совет ОАО «БЕЛХОЗТОРГ» ИЗВЕЩАЕТ О СОЗЫВЕ ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ ОБЩЕСТВА.

Собрание состоится 14 февраля 2013 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Платонова, 34, кабинет 401.

Повестка дня внеочередного общего собрания акционеров:

- О вступлении в Ассоциацию оптовых организаций «Белопиторг».

С информацией, подлежащей рассмотрению на внеочередном собрании акционеров, можно ознакомиться на сайте Общества в глобальной компьютерной сети Интернет, Форуме и информационном стенде ОАО «Белхозторг» по адресу: г. Минск, ул. Платонова, 34, 4-ый этаж.

Регистрация участников собрания 14 февраля 2013 года — с 13.30 до 14.45 по месту проведения собрания.

Дата составления списка акционеров 6 февраля 2013 г.

Для регистрации при себе иметь:

- акционеру Общества — документ, удостоверяющий личность;
- представителю акционера — документ, удостоверяющий личность, и доверенность.

УНП 100230626 *Наблюдательный совет.*

Жырандоля

Выпуск № 5 (175)

Ведай нашых!

АД ВЯЛІКАГА ДА... МЕТРАПОЛІТЭН-ОПЕРА Упершыню салістка Вялікага тэатра Беларусі выступае на сусветнай опернай сцэне

Салістка Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі Аксана Волкава выступае ў адным са славуных оперных тэатраў свету — нью-ёрксай «Метрополітэн-опера».

Ларыса ЦІМОШЫК.

І НА СЦЭНЕ Б'ЮЦЬ РЭКОРДЫ

Народны артыст Беларусі Тадэвуш Кокшыц, акцёр Нацыянальнага акадэмічнага драматычнага тэатра імя Якуба Коласа, паставіў рэкорд: сёлета воль ўжо 55 гадоў, як ён служыць у віцебскім драматычным тэатры.

А сам Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Якуба Коласа і некалькі пакаленняў яго актэраў ужо 87 гадоў нсуць сваю высакародную ідэю культурнага ўзбагачэння, развіцця і самаўдасканалення.

знаёмліся з легендарным акцёрам, іншымі «коласаўцамі». У гэтай мерапрыемства была ўнікальная магчымасць з першых вуснаў даведацца пра тое, што бачылі магчымыя калоны Коласаўскага тэатра за амаль 90 гадоў існавання, што адбываецца па іншы бок заслони сьняня і чаго чакаць глядачу ад тэатра ў будучыні.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

БЕЛАРУСКАЯ «БАГЕМА» Ў ТЭАТРЫ ВІНДЗАРА Оперны тэатр Беларусі пакарае Вялікабрытанію

Фрагмент з оперы Пуччыні «Мадам Батэрфлі» ў ролі Чыя-Чыя-сані заслужаная артыстка Беларусі Ніна Шарубіна.

Горад Віндзар, дзе знаходзіцца летняя рэзідэнцыя англійскіх каралёў, гэтай зімой знаёміцца з італьянскай операй з Беларусі. Менавіта ў Каралеўскім тэатры Віндзара пачалося 28 студзеня брытанскае турнэ трупы нашага Вялікага тэатра.

Цікава, што для гэтага турнэ абралі дзве пастаноўкі паводле Джакома Пуччыні — «Мадам Батэрфлі» і «Багему».

Ларыса ЦІМОШЫК.

Нотны радок

ЛЮТЫ. ДЖАЗ. І ТРОШКІ БОСА-НОВА Мінск збіраецца сагравацца экспрэсіўнымі гукамі

Пачатак лютага ў Мінску напоўнены джазам. Гэта стала нават традыцыйнай: не першы год праходзіць фестываль «Мінскі джас», дзе можна пачуць як класіку, так і сучасную музыку, якая ствараецца ў гэтым кірунку як у свеце, так і ў Беларусі.

Грэцца джазам пачнём з 4 лютага. «На разгарэ» (напачатку) — госьць, народны артыст Расіі Давід Галашчокін і яго джас.

Ларыса ЦІМОШЫК.

МАНОН 3... СЕН-ТРАПЭ Оперныя інтэрпрэтацыі з Эстоніі

Пазнаёміцца з імі можна падчас гастролу Нацыянальнай оперы «Эстонія», якая пачнуца на наступным тыдні на сцэне Вялікага тэатра Беларусі.

Зацікавіць яна павінна менавіта таму, што ў нашым тэатры гэтай оперы немагчыма паслухаць. Але тое, чаго ў нас няма заўсёды ж прыцягвае, ці не так? Тым больш, што беларускай публіцы вядомы яе пастаноўчык: рэжысёр Андрэйс Жагарс быў гасцем нядаўняга Каледжа опернага форуму, вельмі прыкметнай асобай.

Ларыса ЦІМОШЫК.

Кінакрокі

А ПАДТРЫМАЛІ ШТО?

Падвялі вынікі другога адкрытага конкурсу кінапраектаў. Віктар Аслук нарэшце возьмецца за мастацкі фільм, на нацыянальнай кінастудыі адновяць культывы серыял, а «Белыя Росы» прыройдзе ў іншы «разрад». У кіно не ўсё так проста...

Днямі падвялі вынікі другога адкрытага рэспубліканскага конкурсу кінапраектаў, па выніках якога праекты-пераможцы часткова або цалкам фінансуюцца з рэспубліканскага бюджэту.

Гэтым разам у конкурсе бралі ўдзел 116 кінапраектаў ад 17 дзяржаўных і прыватных арганізацый кінематаграфіі Беларусі.

камісіі вызначаны ўсяго 44 кінапраекты. Што гэта за праекты, чаму менавіта іх абрала журы, чаму да гэтага выбару столькі розных прэтэнзій і, наогул, ці патрэбны ён, гэты конкурс?..

Выгоды канкурэнцыі

Любы конкурс патрэбны для таго, каб стварыць атмасферу здаровай канкурэнцыі, якая пацягне за сабой з'яўленне большай колькасці фільмаў, новых аўтараў, новых сцэнарыі і ідэй.

Яшчэ адна акалічнасць, якой не было ў даконкурсны перыяд: цяпер дзяржава можа часткова або нават цалкам фінансаваць праекты прыватных кінакампаній.

над моладзевай камедыяй «Бабруйск-Дакар», з якой на першым конкурсе перамагла кампанія УП «ЭКСТРАНС» студыя «Навігатар».

Падтрымаць канкурэнцыю вырашылі і ў Беларускім відэацэнтры. Пасля вельмі паспяховага сумеснага кароткаметражнага праекта «Туплікі» Канстанціна Фама, які мае шанцы прэтэндаваць на «Оскар», на БВЦ вырашылі зрабіць працяг.

Каб «разварушыць» беларускіх кінамастаў, конкурс — даволі-такі патрэбная рэч.

Праект 8-серыйнага фільма БВЦ для моладзі пра Другую сусветную вайну, які не зацвердзілі, падаваўся на конкурс двойчы, але ўцяжым тлумачэнняў, чаму фільм не прайшоў, на Белвідэацэнтры не атрымалі.

Кадз з фільма Беларускага відэацэнтра «Будзе доўгім развіццё. Міхаіл Пташук» (рэж. Сяргей Кацёр).

агульных падставах. Чаму б і не? Я лічу, што чым больш у Беларусі будзе добрага гульнявога кіно, тым лепш.

Тое, што канкурэнцыя неабходная, прызнае і дырэктар нацыянальнай кінастудыі «Беларусьфільм» Алег Сільвановіч.

— Калі стала зразумела, што беларускае кіно знаходзіцца ў пэўнай стагнацы, што калі даваць грошы і не цікавіцца вынікамі, дык толку не будзе.

Фільмы перш за ўсё

Поруч з праектамі-пераможцамі, якія пакуль з'яўляюцца таямніцай у сэнсе зместу, імя рэжысёраў, сцэнарыстаў і г.д. («Дзяснін Давыдаў», «Алмазны крыж», «Бабу» і інш.), ёсць і тыя праекты, пра якія сёння ўжо вядома.

Цікавая сітуацыя склалася з дэбютантам, стужкі якіх фінансуюцца з дзяржбюджэту на ўсё 100%. Фільм-працяг «Белыя росы», які перамог у першым конкурсе як нацыянальны фільм, атрымаў іншы «разрад», бо рэжысёрам стане дэбютантка, выпускніца майстэрні Аляксандра Яфрэмава Аляксандра Бутара.

Шэраг цікавых дакументальных праектаў таксама патрапіў у лік пераможцаў. Лінію спартыўнага кіно вырашыў працягнуць Белвідэацэнтр стужкай «Аляксандр Мядзведзь. Легенды пра Легенду», таму што толькі ў разнастайнасці сіла.

Праекты БВЦ пра Янку Маўра і Міхаса Клеафаса Агінскага таксама ўваходзяць у спіс пераможцаў.

«Беларусьфільм», у сваю чаргу, запустіць дакументальныя праекты пра Аляксея Дударава (рэж. Іван Пілігін), Андрэя Такіндана (рэж. Ігар Чышчэня), Вольга Дашук у фільме «Адзінота» расказа пра мастака-ліліпута, які жыў на хутары, Галіна Адамовіч — пра беларускія балеты і музыку Марка Мермана, Наталля Жамойдзік — пра беларускую мову, а Кацярына Махава здыме фільм з інтрыгучай назвай «Вясковы настаўнік».

Чым больш кампаній-вытворцаў рознага кіно, тым лепшы можа атрымацца вынік.

Інтрыгуе дзіцячы праект «Незвычайныя прыгоды Арбузіка і Бебешкі» кінакампаніі НВП. У некаторым сэнсе здзіўляе выбар анімацыйных праектаў, у якіх абсалютна зразумела чаму патрапілі фільмы Ігара Воўчака, Аляксандра Ленкіна, Уладзіміра Пяткевіча, але дзе няма прызвішча Алены Пяткевіч.

Майчане — золата?

Мяне шчыра здзіўляе рэакцыя Дэпартаменту па кінематаграфіі, калі я напрасіла пракаментаваць вынікі конкурсу і наогул хачела задаць шэраг дадатковых пытанняў.

Ігару Сігову для фільма «Сляды апосталаў» («Беларусьфільм» і тэлеканал АНТ, рэж. Сяргей Тальбаў) адмыслова размялявалі ўсю спіну.

Фота: Віталь Зайноў/СБСБКА

Віншuem!

«РАДОК» ГІМНАЗІІ Ў ГІСТОРЫІ КРАІНЫ

Школьны час — асаблівы і біяграфіі любага чалавека. Бо гэта той час, калі мы шукаем сваё месца ў жыцці, калі сустракаем сяброў і настаўнікаў. Адным словам, дадаём новыя старонкі ў «дзёнік» гісторыі. Такі «сшытак» для навучальных устаноў складаецца з імён яе вучняў і настаўнікаў. У дзёніку 25-й гімназіі горада Мінска, якая носіць імя Рымы Шаршаньвай, — «зорная» пляяда выпускнікоў. Іх лёсы цесна звязваюць цяперашняе і мінулае, ствараючы падмурак для будучага. Сённяшні шлях навучальнай установы — гэта адрэзак жыцця працягласцю ў 55 гадоў.

20 студзеня 1958 года ў гарадку аўтазаводцаў з'явіўся чатырохпавярховы будынак. Ён і стаў храмам ведаў, якому было прысвоена імя Рымы Шаршаньвай. Дзяўчына вучылася ў даваеннай 25-й школе, а падчас

Гімназісты актыўна ўдзельнічалі ў першым нацыянальным рэспубліканскім форуме «Музеі Беларусі», што праходзіў у Гродне. Гендзёр Паві, Аляксандра Безмен і Вікторыя Нікановіч дамастравалі сваё майстэрства ў ткацтве.

ваіны здзейсніла падзвіг — выратавала жыццё камандзіра партызанскага атрада цаной уласнага жыцця. Кожны год 6 снежня ў сценах гімназіі праводзіцца дзень ушанавання яе памяці.

А вось актыўную жыццёвую пазіцыю тут выхоўваюць дзякуючы вучнёўскаму самакіраванню — «Гімназічнай садружнасці». Садружнасць пераняла эстафету школьнага брацтва, якое існавала тут пасля знікнення піянерыі. Першым прызідэнтам суполкі актыўных гімназістаў быў Руслан Гарбузаў. Што, у сваю чаргу, нарадзіла яшчэ адну традыцыю — уручаць кожны раз гарбуз новай камандзе «садружнасці». Сёння час патрабуе актыўных і ініцыятыўных, таму настаўнікі разам з вучнямі жывуць агульнай мэтай — адпавядаць гэтым патрабаванням.

Нельга не звярнуць увагу на дзве граматы Іосіфа Вадэйкі. Адна з іх датуецца 1872 годам (там ёсць выявы Пятра I і фрагментаў з Палтаўскай бітвы), а другая — мае абрамленне з партрэтаў рускіх пісьмемнікаў, побач з якімі змешчаны выявы цара Мікалая I і яго жонкі. Абліччы апошніх закраслены ручкай, бо пасля 1917 года царская сям'я была расстраляна, а ўсіх, хто да яе належаў, абвясцілі ворагамі народа.

Вось на здымку Вольф Герцавіч Данцыў, які працаваў у даваеннай 25-й школе настаўнікам фізкультуры. Яго дачка Бэла (сястра Мая Данцыга — народнага мастака Беларусі) скончыла гэтую ж навучальную ўстанову ў 1941 годзе. Аказваецца, менавіта іх дзядуля быў уласнікам друкарні, дзе ўбачыў свет першы нумар газеты «Звязда» ў жніў-

ні 1917 года. Такая вось павязь сям'і, гісторыі, школы — і старэйшай беларускай газеты. Мае гімназія № 25 і «сваё» сузор'е знакамітых выпускнікоў. «Роднай маёй 25-й школе ў знак вернасці», — гэта адзін з надпісаў на памяць ад пісьмемніка Артура Вольскага. У сваёй кнізе «Ля школьнага парога» ён напісаў артыкул «Мая незабыўная, мая 25-я школа», дзе дзельліца ўспамінамі пра яе.

Уладзіміраўна Дымкова. — Калі ўзяць семі жыхароў Аўтазаводскага раёна, думаю, практычна член зборнай па хакеі Аляксандр Журык і многія іншыя. У адмысловай зале з прадметамі беларускага побыту гімназісты праводзяць урокі па гісторыі, мове і літаратуры. Яны маюць унікальную магчымасць ацаніць якасць прасы «на вугольчыках», паназіраць, як воўна ператвараецца ў ніткі, альбо проста папіць у сяброўскай коле гарбаты... Ручнікі, строі беларускіх паненак, абразкі. Сёння фонд музея налічвае больш

за 3 тысячы экспанатаў, якія папаўняюцца з дапамогай настаўнікаў, вучняў і іх бацькоў. — Наша гімназія пазіцыянуе сябе як навучальная ўстанова сямейнага тыпу, — расказвае дырэктар гімназіі Таццяна Уладзіміраўна Дымкова. — Калі ўзяць семі жыхароў Аўтазаводскага раёна, думаю, практычна член зборнай па хакеі Аляксандр Журык і многія іншыя. У адмысловай зале з прадметамі беларускага побыту гімназісты праводзяць урокі па гісторыі, мове і літаратуры. Яны маюць унікальную магчымасць ацаніць якасць прасы «на вугольчыках», паназіраць, як воўна ператвараецца ў ніткі, альбо проста папіць у сяброўскай коле гарбаты... Ручнікі, строі беларускіх паненак, абразкі. Сёння фонд музея налічвае больш

ні 1917 года. Такая вось павязь сям'і, гісторыі, школы — і старэйшай беларускай газеты. Мае гімназія № 25 і «сваё» сузор'е знакамітых выпускнікоў. «Роднай маёй 25-й школе ў знак вернасці», — гэта адзін з надпісаў на памяць ад пісьмемніка Артура Вольскага. У сваёй кнізе «Ля школьнага парога» ён напісаў артыкул «Мая незабыўная, мая 25-я школа», дзе дзельліца ўспамінамі пра яе.

У музеі Яна Кнэпелёва, Таццяна Ярома і Марыя Безмен.

Сярод выпускнікоў гімназіі народныя артысты Мікалай Кірычэнка, драматург Андрэй Курэйчык, член зборнай па хакеі Аляксандр Журык і многія іншыя. У адмысловай зале з прадметамі беларускага побыту гімназісты праводзяць урокі па гісторыі, мове і літаратуры. Яны маюць унікальную магчымасць ацаніць якасць прасы «на вугольчыках», паназіраць, як воўна ператвараецца ў ніткі, альбо проста папіць у сяброўскай коле гарбаты... Ручнікі, строі беларускіх паненак, абразкі. Сёння фонд музея налічвае больш

Крайнік музея Аліна Пахвалёна расказвае вучням пра «Звязду».

патрабуецца капітальны рамонт. Адсутнасць актавай залы таксама прыносіць шмат нязручнасцяў... Ці супадзе жаданні з рэчаіснасцю, пакажа час. А пакуль што гімназія жыве сваім святам — прымае віншаванні ад усіх, хто памятае яе і шануе.

Алена ДРАПКО.

Фота Марыны БЕГУНОВАЙ.

Ад рэдакцыі: У свой час вучні і настаўнікі 25-й гімназіі былі актыўнымі ўдзельнікамі сумеснага праекта нашай рэдакцыі і Дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны «Радок «Звязды» ў гісторыі краіны» — яны знайшлі новыя цікавыя факты з біяграфіі газеты, адшукалі нашчадкаў падпольшчыкаў і партызан, якія ўдзельнічалі ў выпуску і распаўсюджванні «Звязды» ў часы Вялікай Айчыннай вайны. Пяць гадоў таму гімназія зрабіла каштоўны падарунак нашай рэдакцыі — перадала першы нумар падпольнай «Звязды», які быў надрукаваны ў акупаваным Мінску ў чэрвені 1942 года.

Медыяпрастора

«МАЛАДОСЦЬ» ЗАЎЖДЫ ПОБАЧ

Узвзе прыхільнікаў айчыннай літаратуры, крыткі і публіцыстыкі — студзеньскі нумар часопіса «Малодосць». Сярод дэбютантаў выдання пад рубрыкай «Упершыню ў «Малодосці» — вершы Аксаны Сівец «Побач з зорамі, па-над дахамі...» і аповяданне Алены Камісаравой «Беззаганны». Таксама ўзвзе чытачоў «Малодосці» планууюцца нізкі вершаў Таццяны Барысок, Аналія Брусевіч, Міколы Чарнушкага, Яўгена Макаравіча і празаічныя творы Жанны Каралёнак, Васіля Гігевіча, Навума Гальпяровіча, Васіля Ткачова ды Сержа Мінкевіча.

Наш сталы аўтар Яўген Коцеў у сваім артыкуле «Падчарка ва ўласным доме» закранае тэму рэпертуару нашых тэатраў: «Шчыра кажучы, не дужа падабаецца мне адмысловы рыс нашога менталітэту — настомна енчыць, як усё блага, і чакаць, што ў недалёкім часе нехта вырашыць нашы праблемы. Аднак паколькі гаворка датычыць стану сучаснай беларускай драматургіі, то мне цяжка ўстрымацца ад мінорных нотак у голасе. Бо, праду кажучы, падаецца, што беларуская драматургія чапуваецца ў нацыянальным тэатры на правах падчаркі ва ўласным доме». А іншыя публікацыі няхай застануцца для вас загадкай, пакуль... не разгорнеце гэтае выданне.

Факт

ДАДАТКОВЫЯ КАНІКУЛЫ ДЛЯ САМЫХ МАЛЕНЬКІХ

Адпачываць на дадатковых канікулах, прадуладжаных для вучняў першых і другіх класаў школ, самыя малодшыя вучні будуць сёлета з 18 па 24 лютага. — Дадатковыя канікулы працягваюць тыдзень былі ўведзены, калі ў школы прыйшлі першакласнікі шасцігадовага ўзросту. Трэцяя чвэрць з'яўляецца самай працяглай, таму, каб даць дзецям перадышку ў вучобе, у лютым прадуладжваецца яшчэ адзін тыдзень адпачынку, — патлумачыла прэс-сакратар Міністэрства адукацыі Юлія Ваніна. — У тым выпадку, калі бацькі не хочучь пакаціць дзіця дома адно, вучні, якія на вучаюцца на базе дашкольных устаноў, могуць працягнуць хадзіць у дзіцячы садок. Акрамя таго, па зявах бацькоў, навучніцы могуць працягнуць наведваць школы. У настаўнікаў — звычайная рабочыя дні. Сталовыя ва ўсіх навучальных установах у гэтыя дні працуюць у звычайным рэжыме, таму дзяцей, якія будуць наведваць дадатковыя групы, змогуць забяспечыць гарачым харчаваннем.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ПРЭМІЮ ЗА «ЛАСЯ»

У Расонах падвялі вынікі незвычайнага, але вельмі актуальнага для ўсёго раёна конкурсу на лепшы эскіз эмблемы тутэйшай хатняй каманды «Расонскія ласы». Каманда мае такую назву яшчэ і таму, што герб раёна ўпрыгожвае выява менавіта лася, бо гэтых жывёл заўсёды шмат было ў мясцовых ласях. У конкурсе паспэравалі свае сілы ў якасці мастакоў і дызайнераў жыхары раёна розных узростаў і заняткаў. Арганізавалі конкурс прыватнае падпрпрыемства «Уладзімір і Даніла», якое ў ліку іншага займаецца рэалізацыяй замарожаных лясных дароў, а таксама рэдакцыя раённай газеты «Голас Расоншчыны». Па выніках адбору эскізаў эмблемы, а на разгляд журы былі аддадзены дзевятыя малюнкаў, лепшай прызналі працу старшакласніцы Расонскай школы Ганны Трашчанкі. Пры выбары імя пераможцы членамі журы асабліва ўлічвалася думка саміх хатнікаў. Дзяцінцы ў якасці ўзнагароды прысудзілі прэмію — 0,5 мільёна рублёў. Цяпер «ласі» будуць змяшчацца на лед з фірмовай эмблемай на форме. І хай яна прынесе гульцам удачу ў барацьбе за золата!

Святлана АДАМОВІЧ.

Фота аўтара

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

Памяць сэрца

На ўсё жыццё паяднаныя школай...

Ні многа ні мала, а 150 гадоў адсвяткуе гэтая навучальная ўстанова

Вываванне патрыятычнае...

Той, хто вучыўся ў школе ў 70-80 гады мінулага стагоддзя, напэўна, памятае, якая вялікая ўвага надавалася патрыятычнаму выхаванню акабрат, піянеру, камсамольцу. І зараз колькі заўгодна можна спрачацца пра няправільнасць, памылковасць тагачасных ідэалаў, сімвалаў, атрыбутаў ды іншага, а ўсё ж мы гэтым усім былі захоплены. Не як гульняў — па-сапраўднаму, так, што працінала душу і вярэдзіла сэрца. І ў Грабёнскай школе, па ўспамінах настаўнікаў са стажам, ладзілі сустрэчы з ветэранамі Вялікай Айчыннай вайны, наведвалі на даму, занатоўвалі іх успаміны, афармлялі стэнды, працавалі ў архівах. Чырвоныя следы адшукалі прозвішчы тых слаўных абаронцаў, якія загінулі тут і пахаваны ў брацкай магіле ў суседняй вёсцы Нежаўка. Над пахаваннем таксама здана аплякуецца навучальная ўстанова.

Зяневіч, Наталія Міхайлаўна Сянягіна, Зінаіда Мікалаеўна Ясюк...

У першую суботу лютага зазвычай вельмі шматлюдна, весела, гаманліва ва ўтульным будынку Грабёнскай школы Чэрвеньскага раёна Мінскай вобласці. Гэта, як кажа яе дырэктар Мікалай Андрэвіч Барбук, — самы галоўны і адказны вечар для ўсіх школьнікаў і педагогаў. Вечар сустрэчы з выпускнікамі. А сёлета гэтая ўстанова адукацыі мае яшчэ адну нагоду для ўрачыстага святкавання. Ёй спаўняецца 150 гадоў! Не, не гэтаму будынку. Хаця адзін з даўнейшых, у якім займаўся дзеці, захаваўся ў Грабёнцы і па сёння (а яшчэ ж вучыліся па хатах). І не школе 1863 года, якая мела назву «земскае народнае вучылішча». А іх пераемніцы — дзяржаўнай установе адукацыі «Вучэбна-педагагічны комплекс Грабёнскі дзіцячы сад-сярэдняя школа». Зараз тут навучаюцца 105 школьнікаў, а ў дзіцячым садку выхоўваецца 15 малых. Педагагічны калектыў (разам з сумяшчальнікамі) — 22 чалавекі. Трое настаўнікаў і адзін выхавальнік вучацца завочна, астатнія маюць вышэйшую адукацыю. А пяць чалавек — і вышэйшую кваліфікацыйную катэгорыю.

так удзячны, што ўвекавечылі памяць іх блізкіх. Многія прыязджалі і пазней, дасылалі лісты, якія захаўваюцца ў музеі. Як прыгадае Ганна Іванаўна, нават на той час прозвішчы пяці загінулых заставаліся невядомымі. Зрабілі запыт у архіў, што знаходзіцца ў горадзе Падольску. Адтуль даслалі адказ. Узноўленыя прозвішчы дапісалі на помніку. І та даследная работа, і перапіска — усё гэта, тлумачыць Ганна Вішнеўская, было вельмі моцным выхавальным момантам. Лісты зачытвалі ў класах, школьнікі пісалі сачыненні, да 9 мая разам з настаўнікамі рыхтавалі цікавыя канцэрты, літмантажы. А ўвогуле, у музеі баявой і працоўнай славы Грабёнскай школы сабрана шмат цікавага. Пра тое, як ствараўся калгас і хто падаў заявы ў яго прататып — сельскагаспадарчую арцель «Кастрычнік», хто ў чымсці іншым быў першым. Ну і, безумоўна, фотаздымкі знакамітых выпускнікоў, медалістаў. Але пра іх — трохі пазней. Зараз жа яшчэ пра тое, чым Грабёнская школа адметная.

...ЭТНАГРАФІЧНАЕ І ЭКАЛАГІЧНАЕ

Адзін з кірункаў яе працы — этнаграфічны. У прыгожа аформленым кабінце беларускай мовы і літаратуры створаны куток народнага побыту. Як і ўсё даўняе, яго прадметы выклікаюць пастаянную цікавасць у вучняў. Незамыяныя яны як падчас урокаў, так і падчас выхавальных мерапрыемстваў, заняткаў у гуртках, на факультывах. Гэтая школа здаўна была беларускамоўнай. Тут выхоўваюць любоў да Беларусі — у сценах навучальнай установы і падчас шматлікіх вандровак па краіне, наведванні тэатраў, імпроз. Ды і як жа інакш, калі цяперашні дырэктар Мікалай Андрэвіч Барбук — настаўнік роднай мовы і літаратуры, улюбёны ва ўсё беларускае. Другі кірунак у рабоце Грабёнскай школы — экалагічны. І ён жа паяднаны з працоўным выхаваннем. Узіяўшы пад сваё крыло дзіцячы садок, устаноа адукацыі пашырыла і тэрыторыю. Зараз яна даволі вялікая — чатыры гектары. У сезон тут шмат кветак, ёсць штокольвечы і з малых архітэктурных формаў. Калектыў старанна працуе над яе аздабленнем, дапамагаюць не толькі вучні, але і іх бацькі. А яшчэ ж аплякуецца над мясцовым высокым міні-паркам, размешчаным непдалёк... У школы цесная стасункі з раённай і абласной інспекцыяй прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, з рэспубліканскім экалагічным цэнтрам для дзяцей і юнацтва. Школа неаднаразова займала прызывае месцы падчас адпаведных экалагічных конкурсаў розных узроўняў. Шмат гадоў вучні, настаўнікі, тэхнічныя работнікі сябраюць і з Грабёнскім лясыцтвам. Па заказе аплякуецца штогод робіць шмат шпакуюнну і сінічнікаў, якія пасля развешваюцца ў лесе і на школьнай тэрыторыі. Што ўжо казаць пра

дапамогу мясцовай гаспадарцы ў сезон сельскаработ! Спрадвеку, значнае Мікола Барбук, так было. Дзякуючы гэтаму, а таксама ўласнаму прысцяжынаму ўчастку ды дапамозе добрых людзей школа заўсёды з садавіной, гароднінай, саленнямі ды варэннямі. Чым дрэнна? НАСТАЎНІКІ І ВЫПУСКНІКІ Акрамя Мікалая Андрэвіча Барбука і Ганны Іванаўны Вішнеўскай, якая два гады ўжо не працуе, шмат гадоў аддалі школе Тамара Барысаўна Малішэўская, Алена Арсеньеўна

3 ГІСТОРЫІ

Што адметнага вядома з гісторыі школы? Тое, што тут неаднойчы бываў славны беларускі паэт Якуб Колас. У сваёй знакамітай трылогіі «На ростанях» ён нават узгадаў Грабёнскую школу. Маўляў, падчас настаўніцтва ў Верхнім цяперашняга Смалевіцкага раёна прывозіць сюды сваіх вучняў на іспыты. Даўней, калі на ўроках беларускай літаратуры вывучаўся гэты твор, згаданы эпизод абавязкова ўвучыста занытаўся настаўнікамі ўсёго Чэрвеньскага раёна ўспых. А яшчэ, як патлумачыў дырэктар школы Мікалай Барбук, Якуб Колас некалькі разоў бываў у гасцях у тагачаснага дырэктара Грабёнскай школы Васіля Сая. Хата, дзе ён жыў, захаваўся. А ў ёй — стол, за якім абедалі госць і гаспадар. Там нават дзірка спецыяльная ёсць: быццам бы мужчыны яе зрабілі знарок, каб зручна было калочь арэхі. Стронкі гісторыі — вось што здаўна прыцягвала і прыцягвае настаўнікі і вучнёўскі калектыў Грабёнскай школы. Хтосьці са старажылаў нават прыгадаў не так даўно, што ў цяперашнім будынку гэтай установы адукацыі пераносілі са старога парты, кніжкі, абсталяванне акурат... 12 красавіка 1961 года! Маўляў, менавіта тады настаўнік паведаміў: у космас паляцеў Юрый Гагарын!

Зяневіч, Наталія Міхайлаўна Сянягіна, Зінаіда Мікалаеўна Ясюк...

Дарэчы, апошняе ўжо таксама на заслужаным адпачынку, але па просьбе адміністрацыі школы выкладае музыку і спевы, працуе педагогам-арганізатарам. Прыемна, што яна працягвае справу сваіх таты — колішняга настаўніка матэматыкі, ветэрана Вялікай Айчыннай вайны Мікалая Якаўлевіча Бурдыкі, які

усё сваё працоўнае жыццё аддаў Грабёнскай школе. Ёсць з каго браць прыклад. Зрэшты, атрымліваецца, што сама Зінаіда Мікалаеўна — таксама нэўрымслівая і заўсёды маладая душою. Скончыла філфак педінстытута і гадоў шаснаццаць працавала піянерважатай. А тады на гэтай пасадзе трэба было літаральна гарэць! Філолагам працавала толькі з паўгода, а ўвесь астатні час — настаўніцай пачатковых класаў. Пра сваіх тагачасных настаўнікаў Зінаіда Ясюк мае чудадоўныя ўспаміны. Кажа, што не можа вылучыць кагосьці любімага: усё былі майстрамі сваёй справы. Гэта — Раіса Мікалаеўна Нікалаевіч, Аляксей Іванавіч Барысевіч, Васіль Сямёнавіч Колпог, Марыя Іванаўна Колпог, Лідзія Паўлаўна Крук, Лідзія Канстанцінаўна Бандаровіч, Васіль Апанасавіч Дражын, Антаніна Андрэеўна Бязлюдова...

Калі я запыталася ў дырэктара школы Мікалая Андрэвіча Барбука, якімі знакамітымі выпускнікамі ганарыцца педагагічны і вучнёўскі калектыў, дык пачула цікавае меркаванне. Паколькі школа — вясковая, раённа — сельскагаспадарчы, дык найперш тут ставіць у прыклад тых выпускнікоў, якія працуюць у мясцовай гаспадарцы. Даўней гэта быў калгас «Светач», зараз — сельскагаспадарчы вытворчы філіял «Аграбуд»

«УСЯ ПРАЎДА, ДЗЕЎКІ!»

Ніколі не забудуся, як я, выпускніца ВНУ, прыехала працаваць у вясковую школу, як ўдзвух з гэтай жвамай каліжанкай пасялілася на прыватнай кватэры. Пашчасліла нам: гаспадыня (светлай памяці!) была вельмі рэдкай асобай. Яна гатавала нам кашку, частавала мёдам, хваліла нашы ўборы, не забараняла паліць святло. Ды што там — нават грошы з нас яна брала без ахвоты. Хочь лічыла іх...

З маладосці і да самай пенсіі наша дабрадзейка працавала бухгалтарам у мясцовам калгасе — з ходу дзяліла і множила ці не любячы лічыбі! І, нягледзячы на тое, што гадоў з дзясць ужо была на пенсіі, рэгулярна наведвалася ў кантору, каб дапамагчы маладым бухгалтарам рабіць справядзачы. Прычым, як той казаў, «совершенно безвозмездно» — гэта значыць, задарма, за дзякуй.

Але ж не ўсё так проста. У атачэнні жанчыны былі-такі людзі, жыццё якім яна ўскладняла і досыць істотна. Гэта — дактары. Справа ў тым, што балела ў бабুলі вельмі шмат што: сэрца, саставы, ныркі, печань, селязёнка. Былі праблемы са зрокам, з ціскам... Лекаў ад адной немачы аказваліся абсалютна несумяшчальнымі з мікстурамі ад другой. Таму дактары — асабліва маладыя — аж стагналі: раіліся, штурмавалі энцыклапедыі, каб хочь нешта ды ёй прапісаць.

Хворая ганарылася сваёй выключнасцю...

Але гісторыя зусім не пра тое.

Была ў нашай гаспадыні адна любімая газетка. І чаго жна толькі ні друкавала! Парады па вядзенні гаспадаркі і лянчын хвароб, рэцэпты прыгатавання страў, крыжванкі, інфармацыя пра святы, народныя прыкметы... Бабуля на веру прымала ўсё! Асабліва — апошняе.

Дык вось. Неяк на нашу вёску абрынуўся моцны град. Людзі з вуліцы тую куды... А наша бабуля — дык куляй дамоу, у кухню. Уляцела, з маладзецкім спрытам парачыняла шубу, пагрымела там лыжамі-відэльцамі... А далей мы і наогул вачам не паверылі, бо гаспадыня... усючыюца на стол, адчыніла фортку і з усьмі сіла шпурляць туды (а жылі мы на другім паверсе) усе нажы, якія толькі меліся ў хаце.

Ашалелымі вачыма мы глядзелі на жанчыну — спрабавалі ўцяміць: што з ёй робіцца, што за «глухік»?

Яна ж прыслета на табурэт толькі потым, скончыўшы «работу»; папрасіла шышкі, падняўшы ўказальны палец, навастрыла вушы: стала нечага чакаць, прыслухоўвацца... Хвілін праз колькі

на вуліцы ўсё сціхла — бліснула сонейка, град супакоіўся. І...

— Уся праўда, дзеўкі! — урачыста прамовіла наша гаспадыня. — Гэта ж я ў сваёй газеце пачытала: для таго, каб град хутчэй скончыўся, трэба ўсе нажы ў фортку павыкладваць. Чым далей шпурнеш — тым лепей!

Мы (настаўніцы ж!) паспрабавалі было тлумачыць ёй, што град сам па сабе з'ява непрацяглая (таму і скончыўся)... Але бабуля нам не верыла. Яна глядзела за акно — на выкнутыя нажы — і паўтарала сваё: «Уся праўда, дзеўкі!».

Такая вось была вера. І гэта за шчасце яшчэ, што пад вокнамі ў тую хвіліну нікто не прабягаў.

Вольга ДАНЭЙКА,
г. Беразіно.

РАБАВАННЕ ПА-МАСТАКОЎСКУ

«Байцы ўспамінаюць мінулае дні»: некалі мой сябра працаваў мастаком у тэатры, некалі, на адной з рэпетыцый, ён наставіў на стол паднос з гронкамі жывога вінаграду...

Артысты тады з умешкай заўважалі, што сапраўдныя ягады адцягваюць увагу, замінаюць, бутарфорскія — куды лепш...

Неўзабаве, ужо да іншага спектакля, спатрэбіўся пачак грошай. Вядома ж, бутарфорскі.

Сябра мой лічыўся віртуозам алоўка і пэндзля, таму асігнацыі атрымаліся, лічы, як сапраўдныя.

Імі карцела пахаляліца, і ён рушыў да калег — у знакаміты майстэрні, якія знаходзіліся на гаюным сталічным праспекце, над былой кавярняй «Вясна».

— Выг'ём, хлопцы! — прапанаваў ён, выцягнуўшы з кішні пачку «шэдзёрыкаў».

Хлопцы спыраха ацанілі, потым — пагадзіліся, але ж скінуліся жывымі, сапраўднымі «казначэйкамі», і пачаліся...

Добра яны сядзелі: не раз і не два нехта хадзіў па дабукую, бо яго ж вядома, хто такі дурань: той, каго пашлеш па бутэльку, дык ён адну і прынясе.

Урэшце кампанія разышлася. Госць-завадатар застаўся адзін — проста не змог падняцца. Таму гаспадар яго і замкнуў. А што — няхай прасліцца да раніцы.

Самотнік, аднак, прагнуўся раней, успомніў, як водзіцца, пра сямя і таў шукаць вейсцэ. Дзверы былі на замку. Падшую да акна, убачыў, што ніжэй яго добра так выступае карніз — «вядзе» ён — аж да даху суседняга, досыць велічнага збудавання, адкуль можна спусціцца ўніз, у двор па пажарнай лесвіцы.

Хмель яшчэ не выйшаў, таму вязень адчуваў сябе смельчым. Праўда, ступаў асцярожна, памалу, быў па-альпінісцку ўважлівым. Карацей — дабраўся ён той металічнай драбінкай, па ёй спусціўся ўніз — скончыў на зямлю. І ў той жа момант май апынуўся ў... дужых абдымках ахоўнікаў, бо ў велічым збудаванні месціўся... Дзяржаўны банк краіны!

...Час прайшоў, пакуль разабраліся, што да чаго. Пасля — прырапала змяніўся на рогац, бо гэта ж трэба — завілі рабаўніка... І з чым? З пачкам фальшывых грошай!

...Праз колькі там часу сябра зноў завітаў у майстэрню. Так, дзеля цікавасці высунуў галаву ў акно: ашалелым ад жаку позіркаў «абмацаў» свой шлях, у канцы якога... ужо была агароджа з калючага дроту.

А што? Усё правільна: сцеражонага Бог сцеража. І толькі ён ведае, на што здольныя гэтыя мастакі... У тым ліку — і выпіць.

Ілья Шахрай, г. Мінск.

ЦУДАДЗЕЙНЫ СРОДАК

У тым, што звяздоўскі «народны провад» — справа запатрабаваная, сумняваюцца не даводзіцца, бо ў ім жа ўсё пра жыццё, пра людзей, якія ні ёсць. Карысна глядзецца на сябе збоку, карысна пасмяяцца, цікава пра нешта даведацца, а то і навучыцца...

У мінулыя вясну слышліся мы да сяброўкі на талку — бульбу садзіць. Праца гэта не з лёгкіх нават для чалавека здаровага, а там адна маладзіца ну ніякая была. Пытаюцца: «Што з табой?». Яна ў адказ: «Сорам прызнавацца. З жывамтом нешта... Чацвёрты тыдзень лекі п'ю — ніякага толку».

Шкада чалавечка. Мусяць, таму і ўспомніла я бацькаў расказ пра тое, як яны, салдацікі, у ваіну ў балотах сядзелі, як спацігла іх тая ж немач. Чым толькі, казаў, ні лячыліся — рады даць не маглі. Аж пакуль нехта не даўмеўся аловых шышак запарыць... Умомант войскі паднялося.

Расказала пра гэта жанчыны. Потым сама схадзіла ў аленшкі, набырала тых шышак, парала, як заварыць. Не паверыце: з адной шышкі на ногі паставіла!

На гэтым мая «кар'ера знахаркі» магла б і скончыцца, калі б я хочь-нехаць не стала назіраць, як жа яны растуць... Гляджу летам — ладныя ўжо, з добрую курцыю сталі.

Але ж птушка гэта дужа далікатная: мода ў яе — ледзь што — і, як зараз кажучы, адкінулася. Найчасцей — з-за праблем у стравальнай сістэме.

Дык вось. Заўважваю я неяк, што індыйскі суседавы нейкі сумныя парабліліся. А гэта (кажу яму) трывожны сігнал.

Ён патыліцу чэша, пытаецца, што рабіць.

Прынёсла і яму тых аловых шышак. Кажу: «Завары, папаі адварам — раптам дапаможа... Што не пашкодіць? — факт (гэта тая ж хіна)».

Паспрабаваў ён. І што вы думаеце? Птушкі, якія ўжо скапілі хваробу, сканачлі, а вось астатнія, тэя, што «прайшлі прафілактыку» — выраслі. Дапамаглі шышкі! Думая так, бо індыйку гадавала яшчэ адна гаспадыня (дарчы, медык па адукацыі). Дык у яе з 20 асобін тая немач выкасіла 13.

...Карацей, перад Каліядамі ўдзячны сусед прынеў мне ці не паўнідка — маўляў, у знак удзячнасці...

Такі «знак» ды задарма, я вядома ж, прыняць не магла (сапраўдны знахаркі плату за

паслугі не бяруць), а вось кавалачка... У якасці падарунка...

На святая з індыйчыннай была. Вельмі смачнае і карыснае мяса! Ёсць, скажу вам, разлікі гадаваць гэтую птушку, і ратаваць. Буду рада, калі некаму дапаможа мой цудадзейны сродак.

Соф'я Кусянюка,
в. Лучын, Рагачоўскі раён.

А НЕ ГАЎКАЙ!

У далёкія ўжо студэнцкія гады мы жылі ў інтэрнаце — па чатыры чалавекі ў адным пакоі. Ступенды былі рублёў па сорок, здаецца — невялічкія, а вось жаданія... Ведама, маладыя — хацелася і прысмакаў куліцы, і ў кіно з дзюўчыннай схадзіць, і рублёў на нейкую аноўку вымеркаваць...

Што датычыцца ежы, то на ёй, лічылася, можна эканоміць. У большасці студэнтаў бацькі жылі ў вёсках, грошай дзеем падкінуць не маглі, а вось прадуктаў... Ці не з кожнага акна зведваліся тады сеткі з вараннямі, саленнямі, маслам, салам... Пры жаданні можна было і нешта гатаваць. Мы, напрыклад, рабілі гэта па чэрзе, калі, вядома ж, мелі з чаго... Калі не — перабіраліся нейкай бутэлькай малака з хлебам альбо з батонам. А то і наогул «сядзелі на вадзе» — гэта значыць, пілі чай. І добра, калі з цукрам.

Дык вось... Ці не пасля ступенды пайшлі мы з сябрам у краму, купілі неабходнае, з цяжкімі сеткамі крочым назад. Бачым: наперадзе ў нас дзве дзюўчынны з паралельнага курса — вядома, як і мы, з крэмы, бо з авоськамі. Але ж ідуць (пад ручкі ўзяўшыся), пра нешта размаўляюць ды так закісдросна смяюцца... А сябрук мой да гэтага тамаха ахвотны, яго хлебам не кармі — дай нейкі жарт састроіць.

Той штурхель мяне локцем: давай мы і паполахаем, зяду цыхенька падрэдакціма і за ногі... А я дык яшчэ і загаўкаю да большага жаху.

Як надумалі, так зрабілі. Рэакцыя?

Ды чыканя: дзюўчаты з пералуду, вядома ж, запічалі — на ўсю іванюўскую... І сталі бараніцца. Гэта значыць, адна, не доўга думаючы, агрэла авоськай па «сабакі», другая — па мне. І гэта яшчэ б нічога, калі б у тую хвілю маладо ды кефір прадаваліся, ці цыпер — у пакетах, а то ж — у шклянках бутэлька! А яны — поўныя, як тая каменні.

Мы з Васільём узвылі ад болю і, што называецца, з калытоў, бо справа зімой была, тратуар пад нагамі спізкі. Прычым падалі не адны — збілі з ног і дзюўчат.

Загрымелі, вядома ж, і нашы бутэлькі — па вуліцы пацкало малака.

...Не помню, як у сябра, а ў мяне спіна балела доўга. І гэта, думаў, яшчэ за шчасце, што ўдар прыйшоўся па ёй! Калі б па галаве — страшэнне мазгоў было б маргантавана.

А зрэшты ў галадосці, яно, магчыма, і патрэбна, каб надалей ведаць, і з кім жартаваць, і як. Прынамсі, так, як мы, з дзюўчатамі ці жанчынамі нікому б не раіў: а раптам цяжарная?

М.П. Багданаў,
в. Новы Пагост, Мёрскі раён.

Рубрыку вядзе Вялічэна ДАУНАР.

ОАО «Амкорд-Белвар»

222005, г. Мінск, праспект Незавісці, 58

ІЗВЕШЧЕНИЕ О СОЗЫВЕ ВНЕОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ

Собрание состоится **15 февраля 2013 г. в 15.00** по адресу: **город Минск, праспект Незавісці, 58, зал засядання Общества (корпус № 30, 3 этаж).**

Регистрация участников собрания производится в день и по месту проведения собрания с **14.00 до 14.45.**

Дата составления списка акционеров, имеющих право на участие в Собрании, — **7 февраля 2013 г.**

- ПОВЕСТКА ДНЯ:**
- Об открытии ОАО «Амкорд-Белвар» документарных подтвержденных аккредитивов.
 - О передаче в залог ОАО «БПС-Сбербанк» недвижимого имущества ОАО «Амкорд-Белвар».
 - О признании совершаемых сделок (взаимосвязанных сделок) по заключению договоров по открытию аккредитива и договора о залоге (ипотеки) крупной сделкой и о выкупе Общества акций Общества по требованию акционеров.
 - О предоставлении полномочий на подписание договоров по открытию аккредитивов и договора о залоге (ипотеки) и внесении изменений в них.
 - О досрочном прекращении полномочий члена ревизионной комиссии ОАО «Амкорд-Белвар» и избрании члена ревизионной комиссии.

Основание созыва собрания — решение Совета директоров Общества от 31 января 2013 года.

С информацией (материалами), подлежащей представлению акционером при подготовке к проведению собрания, акционеры могут ознакомиться ежедневно (кроме субботы и воскресенья) начиная с 8 февраля 2013 г. в отделе кадров Общества с 9.00 до 16.00, а в день проведения собрания — по месту его проведения.

Участникам собрания при себе иметь документ, удостоверяющий личность (для представителя акционера — доверенность или договор).

Совет директоров ОАО «Амкорд-Белвар»
УНП 100363840.

ІЗВЕШЧЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона)

по поручению ОАО «Неурудпром» (продавец)

проводит открытый аукцион по продаже объектов автотранспорта, находящихся по адресу: **220024, г. Минск, ул. Асаналиева, 72, в составе:**

- Лот № 1:** грузовой автомобиль ЗИЛ 5301 ОА (2002 г.в., бортовой, г/п более 3-х тонн).
Начальная цена с НДС — **33 700 800 бел. руб.**
Задаток 10% от начальной цены (3 370 080 бел. руб.).

- Лот № 2:** автомобиль легковой Сузуки Гранд Витара (2006 г.в., двиг. бензин. V-1995 см³).
Начальная цена с НДС — **140 400 000 бел. руб.**

Задаток 10% от начальной цены (14 040 000 бел. руб.) перечисляется: резидентами РБ на р/с № 3012108260016; нерезидентами РБ в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на р/с: в евро (EUR) — 3012108260032; в долларах США (USD) — 3012108260029; в российских рублях (RUB) — 3012108260045; в ЦЕБ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015, Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 10 (десяти) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.rtl.by**.

Аукцион состоится **06.03.2013 в 12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **01.03.2013 до 12.00** по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34, (8029) 102 21 17.

Трастбанк

Уважаемые вкладчики ЗАО «Трастбанк»!

Информируем вас о том, что с **03 марта 2013 года** будут действовать новые условия по следующим вкладам в иностранной валюте:

Вид вклада (депозита)	Раннее действующий размер процентных ставок	Новый размер процентных ставок (с 03.03.2013)
«Шварка»	7,5%	7%

По любым вопросам Вы можете обратиться в контакт-центр Банка (465 – с мобильного, **8 801 100 33 33** – бесплатный номер для звонков с городского телефона).

ЗАО «Трастбанк», УНП 100789114, Лиц. № 14 от 13.11.2008 г. НБ РБ.

УВЕДОМЛЕНИЕ О СОЗЫВЕ ОЧЕРЕДНОГО ОБЩЕГО СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ

ОАО «Старая фабрика»

Наблюдательный совет ОАО «Старая фабрика» извещает акционеров Общества о проведении очередного общего собрания акционеров

Собрание состоится **05 марта 2013 года в 10.00** в помещении Общества по адресу: г. Минск, ул. Октябрьская, 19

Повестка дня:

- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2012 году.
- Утверждение бухгалтерского баланса и направлений использования чистой прибыли за 2012 год. Утверждение дивидендов за 2012 год.
- Утверждение направления использования чистой прибыли, которая будет получена в 2013 году.
- Отчет Наблюдательного совета и ревизора о работе в 2012 году.
- Утверждение условий материального вознаграждения членов Наблюдательного совета и ревизора.
- Избрание членов Наблюдательного совета и ревизора.
- Об увеличении уставного фонда путем дополнительного выпуска акций с целью привлечения инвестиций.

Регистрация участников собрания будет проводиться в день проведения собрания с **9.30 до 10.00.**

Акционером необходимо иметь при себе документ, удостоверяющий личность, представителя акционера — доверенность и документ, удостоверяющий личность.

УНП 100840022

Наблюдательный совет ОАО «Старая фабрика»

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ на «Комплекс многоквартирных жилых домов со встроенными помещениями общественного назначения по ул. Курганная в г. Минске»

Информация о застройщике:
Застройщик: Иностранное общество с ограниченной ответственностью «ГЕРБЕЛИНБЕСТ», зарегистрировано Минским горисполкомом решением от «03» января 2013 года в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 191068402.
Адрес: 220004, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Димитрова, 5, пом. 1.
Режим работы: пн.-пт. с 9.00 до 18.00, перерыв с 13.00 до 14.00.
Телефон: (017) 203 32 78, (017) 203 38 49, факс: (017) 306 24 52.
До настоящего проекта организация не осуществляла функции застройщика жилых домов и иных объектов недвижимости.

Информация о проекте строительства: Застройка шести домов 3-ей и 4-ой очереди.
Цель проекта строительства — строительство шести 9-этажных многоквартирных жилых домов № 03/1, 03/2, 03/3, 03/4, 04/1, 04/2 по генплану:
- 3-я и 4-я очередь строительства — блок-секции серии М464-У1 ОАО «МАПД».

Задание на проектирование жилого дома запроектировано из 1-й секции. Общая площадь жилых зданий №№ 03/1, 03/3, 04/1 по генплану 2 645,01 м², из них жилых помещений (квартир) — 2 267,53 м². Количество жилых помещений (квартир) — 52, из них: однокомнатных — 42, двухкомнатных — 10.

Общая площадь жилых зданий №№ 03/2, 03/4, 04/2 по генплану 2 651,31 м², из них жилых помещений (квартир) — 2 309,25 м². Количество жилых помещений (квартир) в каждом доме — 53, из них в: однокомнатных — 43, двухкомнатных — 10.

Каждая секция оборудована мусоропроводом, одним грузопассажирским лифтом. Во всех квартирах предусмотрены летние помещения (остекленные лоджии). Конструкция здания — сборные железобетонные конструкции с эффективным минераловатным утеплителем. Высота этажа — 2,7 м.

Объект долевого строительства расположен в г. Минске в границах ул. Курганная — ул. Космонавтов, с севера — вдоль лесопарковой зоны по проектируемой улице № 1, с запада и юга — с существующей усредненной застройкой по ул. Курганная, с востока — существующей жилой застройкой по ул. Космонавтов.

Начало строительства 3-ей очереди — май 2012 г. Начало строительства 4-ой очереди — ноябрь 2012 г.

Ориентировочные сроки окончания строительства жилых

домов 3 очереди — июнь 2013 г. Ориентировочные сроки окончания строительства жилых домов 4 очереди — сентябрь 2013 г.

Застройщиком получены:
- экспертное заключение Государственного комитета по стандартизации Республики Беларусь (РУП «Главгосстройэкспертиза») от 20.04.2012 г. № 279-15/12; от 04.07.2012 г. № 564-15/12;
- экспертное заключение Государственного комитета по стандартизации Республики Беларусь (РУП «Главгосстройэкспертиза») от 17.10.2012 г. № 939-15/12;
- решение Минского городского исполнительного комитета от 08.10.2010 г. № 2320 «Об изъятии, предоставлении земельных участков и разрешения строительства»;

- решение Минского городского исполнительного комитета от 10.05.2012 г. № 1457 «О продлении (прекращении) срочных прав на земельные участки, предоставлении земельных участков в целях продления срочных прав на них и внесении изменений в решение Мингорисполкома»;

- решение о разрешении проведения проектно-изыскательских работ, строительства и реконструкции объектов, внесения изменений в проектно-сметную документацию и завершения строительства объектов по проекту с изменениями, внесения изменений в решение Мингорисполкома № 1041 от 09.20.2012 г., от 09.08.2012 г. № 2565;

- разрешение специализированной Инспекции департамента контроля и надзора за строительством по г. Минску на производство строительно-монтажных работ № 2-203Ж-067/10 от 11.10.2010, 05.11.2010, 28.12.2010, 27.01.2011; 10.08.2012;

- разрешение специализированной Инспекции департамента контроля и надзора за строительством по г. Минску на производство строительно-монтажных работ № 2-203Ж-044/12 от 21.11.2012 г.

Застройщику на праве временного пользования на период строительства выделены земельные участки площадью

3 7575 га (свидетельство о государственной регистрации № 500/986-3352) и 0,0093 га (свидетельство о государственной регистрации № 500/986-3351).

Генеральный подрядчик ООО «СУ-75».

Заключение договоров создания объектов долевого строительства будет проводиться поэтапно.

Для физических лиц, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий, юридических лиц и индивидуальных предпринимателей предлагаются к заключению по договорам создания объектов

Рубрыку вядзе Дунька Шып.

ПШЫК, альбо Вясёлая і праўдзівая гісторыя — пра Янку, што хацеў, як лепей

Нам па-рознаму жывецца, Ад турбот — нідзе не дзецца Ды ўсё ж гарачка даймае, Калі грошай не хапае, І прасвету не відаць... Што ж рабіць? З чаго пачаць? Разважаў пра гэта Янка Ці не кожным божым ранкам Ды, нарэшце, адным духам Нейчы шпэат каля вуха: — Яшчэ й зямка не настане, Як ты вырашыш пытанне: Даламожа табе, брат, Самагонны апарат! Толькі кранічак праварнеш — Грошы рэчкай у кішэню! І, глядзіш, пад Новы год Купіш ты навіток «Форд», А то й белуя «Таёту», Калі гнацьнеш у ахвоту. Янка тут жа магавача — Дзе і што для справы ўзяць? На адной назе крунуўся — Тут жа ў склепе апынуўся. Выцягнуў жалезны бак, Што валіўся проста так. Трубі меднае куюк З-пад паветкі прывалок... Без праблем і без затрат Ёсць, гатовы апарат! І гарэлка ж удалася! Не слязою палілася... Янка (мае рацыю): Ладзіць... дугастацію! Тая ўсім была з рукі: Нехта — рэзаў агуркі, Хтось капусты прывалок... І пілі — як спёкай сок! Ранкам — цугам пахмяляцца, Каб на смак не забывацца... Хто разлічваўся цпер, Хто літві браў «напавер»... Янка вобмелгам багаты — Процьма люду каля хаты. І ўчастковы — прывязджаў: Ён паршак за так «купляў»: З кумпякамі, з паландвіцай — (Грэх было не пажывіцца). І на грошы спакуюцца... Вось на гэтым і «спаліўся»: Акурат пад Новы год «Наварнуўся» той завод. Вобшук быў — знайшлі «сівуху», Трубі, брагу-барматуху Ды казалі, што найбольш Было «зелені» ў падполлі. Усё, як след, канфіскавалі Яшчэ й тэрмін Янку далі — На папраўчыя работы, Каб не ўзнікла больш ахвоты, Просты трукчы народ, «Зарабіць» на новы «Форд!» Святлана КАЗАКЕВІЧ, г. Маладзечна

3 натуры НА ДЫЕЦЕ

У дзвюх сясцёр-пенсіянерак дамкі — цераз гарод. Маладзейшая раніцай тэлефануе старэйшай. — Ну як жывеш? Што жуеш? — Ды так сабе... Аўсянкі во зварыла. — І ела? — Ела, а куды ж я дзенуся: дацэ слова дала, што гатаваць сабе буду толькі дыетычнае, бо інакш у бальніцы паложыць... А ты што робіш? — Ды вось пару бульбін падсмажыла — з цыбулькай ды з кропам, кавалачка сала ў цыбульным шалупнін зварыла, слічак салёных карнішоў на стол паставіла. — Чаго? — Маленькіх агурочкаў... — Слухай, і ты ўсё гэта з'е-ла? — Не... — То бежкі — нясі сюды сваю бульбу і ўсё што заста-лося! — Ты ж на дыеце. — Ды гары яна гарам! ...Праз колькі хвілін. — От пашанцавала мне дык пашанцавала! Гэтак смачна, на дурніцу, падела і дыету не па-рушыла! — Як гэта не паарушыла? Бульбачка, сала, агуркі... — А гэта не лічыцца. — Чама? — Дык я ж слова дала не гатаваць сабе нічога такога... Я і не гатавала... Слухай, а што ў цябе заўтра на снеданне? — Пару бульбін здзяру, жменю фаршу ўкіну, жменю кропу... — Парамонікі, значыць? — А ўжэ ж. — Дык ты ўжо не пару буль-бін дзяры, а чатыры... Каб і мне хапіла. Раіса ДЗЕЙКУН, г. Гомель

Малювае Уладзіслаў ЧУПІЛІЦКА

Васіль ШАБАЛТАС ГРЭХ НА ДУШУ Гумарэска

У кабінце за сталом сядзеў ужо немалады дырэктар заводу Андрэй Пятровіч і пра нешта думаў. Дзверы адчыніліся, у пакой асцярожна прасунулася сіваватая галава мужчыны. — Выклікалі? — Запытаўся ён. — Так, заходзь. Справа ёсць, — сказаў Андрэй Пятровіч, адводчыць вочы. — Не буду цягнуць ката за хвост, скажу шчыра: мы скарачаем тваю пасадку... — Не бярэць грэх на душу! — аж змяніўся ў твары работнік. — Я ж нічога рабіць не ўмею! Нават цвік забіць жонка суседа кліч! — А што вы ў нас рабілі? — Кіраваў. У мяне пляч падначалены: чатыры грузчыкі і дворнік. Я ім «васмеркі» ў табель ставіў. — І усё? — здзіўлены дырэктар. — Ну, чама? — пакрыўдзіўся «кіраўнік». — Яшчэ паперкі пад-шываў, справаздачы пісаў... Шмат было работы. — Мы яе грузчыку, Мішкіну перадамо. А вас папарэдзім пісь-мова, згодна з законам. Дамовіліся? Шукайце сабе работу. — Ды хто ж мяне возьме?! — узмаліўся небарак. — А ў мяне дзеці, сямя! Мяне ж жонка адразу кіне! Дагэтуль цярпела, бо я начальнік, аддзелам кірую, на працу ў касцюме, пры галыштуку хаджу. Дырэктар анямеў: — Дзі, — паказаў на дзверы. — Не бярэць грэх на душу! — яшчэ раз узмаліўся кандыдат на «вылет». — «І што з ім, гэтым недарэкам рабіць? — задумаўся дырэктар. — Мусяць, праўда трэба пакінуць, а то ж прападзе». г. Асіповічы.

1838 год — 175 гадоў та-Маस्ताўляны Гродзенскага павета) Кастусь (Вікенцій-Канстанцін Сямёнавіч) Каліноўскі, беларускі публіцыст, рэвалюцыянер-дэмакрат, кіраўнік паўстання 1863-1864 гадоў у Беларусі і Літве. Увесну 1861 года стварыў рэвалюцыйна-дэмакратычную арганізацыю на Гродзеншчыне для падрыхтоўкі паўстання супраць царызму. У 1862-1863 гадах сумесна з В. Урублеўскім і іншымі паплекнікам выдаваў першую беларускую газету «Мужыцкая праўда». У студзені 1864 года арыш-таваны. У турме напісаў на беларускай мове і здолёў перадаць на волю «Лісты з-пад шыбеніцы» — цыкл яркіх публіцыстычных твораў, у тым ліку верш «Марыська чарнабровая, галубка мая», звернуты да нявесты М. Ямонт і да ўсяго беларускага народа. 22 сакавіка 1864 г. публіч-на пакараны ў Вільні на гандлёвай плошчы Лукішкі. Як рэдацыйна-публіцысцыйна-дэмакраты-чны сядзішчына паглыблена ў літаратуры і мастацтва прышчыпаў служэнню народу, замацаваў у грамадскай думцы ідэалы барацьбы за свабоду. У гады Вялікай Ай-чынай вайны яго іменем былі названы партызанская брыгада і атрады ў Беларусі. У многіх гарадах іменем Каліноўскага названы вуліцы.

Пазбайло ад алкагольнай залежнасці за пляшчу гарэлки.

Малювае Віталь ПУШКА

Вясёлы слоўнік

Абходчык — былы паліубоўнік.
Адозва — жонка.
Асветнік — электрык.
Высакамерны — замерыны ў поўны рост.
Вясёлка — прыёмная аднавяскоўка.
Ёлупень — пень з-пад ёлкі.
Жрэц — госьць.
Зломак — наркотык.
Закалец — морж.
Забабоны — мужыкі за спінамі жонак.
Злыдзень — не твой дзень.
Календар — дар Каляна.
Кампост — партыйная вахта.
Алена ЛІХАДЗІЕўСКАЯ, м. Красная, Маладзечанскі раён.

МІМАХОДЗЬ

«Любіцельскія» сасі-кі, кефір, маянэз... А дзе ж прафесійныя? Сыр плаўлены «Гарад-скі». З чаго ж «гарадскога» яго рабілі? Заўважыў Сяргей ЛАПЦЕНАК, г. Мінск.

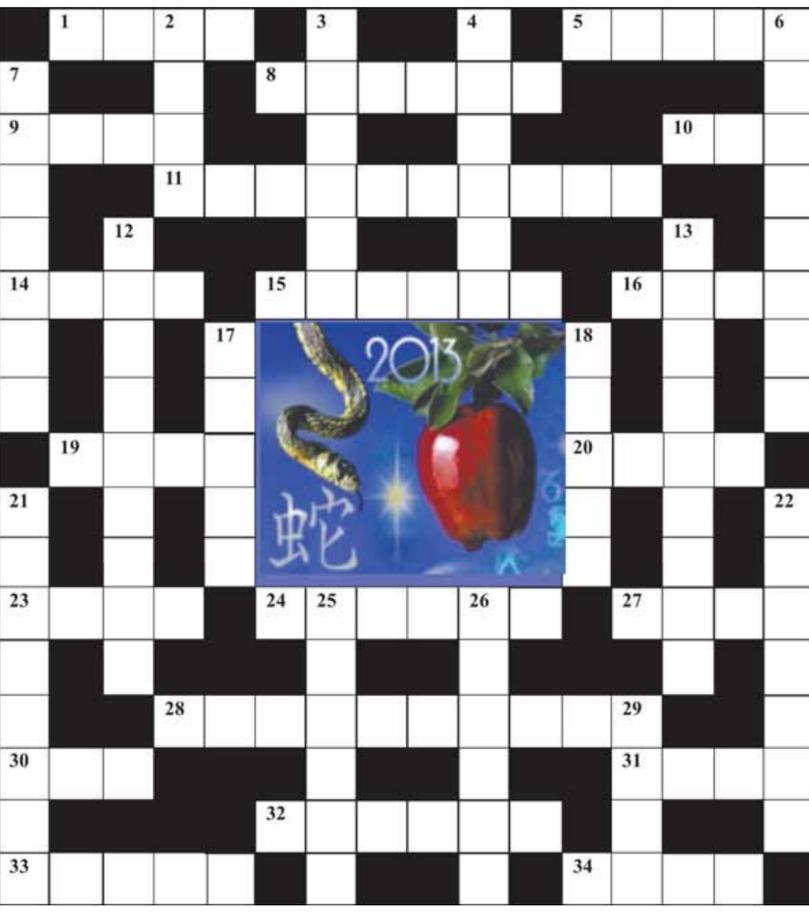
ЛЮТЫ СОНЦА НА ЛЕТА ПАВАРОЧВАЕ

Па гарызанталі: 1. Стыхія 2013 года, які па ўсходнім ка-лендары лічыцца годам Вадзяной Змяі і пачынаецца з 10 лютага. 5. Судна або плыт для пераправы цераз раку. 8. Сталіца Кыргызстана. 9. Люты будзе ..., а сакавік яго ломіць (прык.). 10. Туманы ў лютым прадвясчаюць дажджлівы ... (прыкм.). 11. Шчырасць і ... Адметны рысы характару, якія належаць Вадзяной Змяі. 14. Камень — талісман надзеі і вернасці. 15. Буйны заглавак у газеце. 16. Сорт цукерак. 19. Ад лютага ... збягае цёмнымі ночамі (прык.). 20. Галіна дзейнасці (перан.). 23. Заклучнае слова прапаведзі, малітвы. 24. Старэйшая на Беларусі газета, якая «нарадзілася» ў Год Змяі. 27. Роды ў каровы; адбываюцца часцей за ўсё ў лютым месяцы. 28. Ага-фонік — ... Дзень святаго пакутніка, які адзначаўся 5 лютага; у гэты дзень сяляне правяралі, колькі забажныя засталася ў свёрне. 30. «... бушуе — вясну чуе». 3. Беларускай народнай песні «... бушуе». 31. Кароткі, звонкі гук. 32. Песняпенне ў го-нар якога-небудзь свята ці святаго. 33. Варона хавае нос пад ... — да моцнага марозу (прыкм.). 34. ... прыліпае да дрэў — да цяпла (прыкм.).

Па вертыкалі: 2. Календарны час якой-небудзь падзеі. 3. Адзінка даўжыні. 4. Дзень тыдня, калі забаранялася ісці ў сваты, пачынаць сяўбу, прасці, бяліць печ. 6. Глыбокі розум, заснаваны на жыццёвым вопыце. Рыса, характэрная для Ва-дзяной Змяі. Гэта абназдаевае, што 2013 год будзе без ката-клізмаў і ўзрушэнняў. 7. Даўня назва ізумруда, каменя — та-лісмана мараплаўцаў і шлюбнай вернасці. 12. Цімафей — ... Апостал, свята ў гонар якога адзначалася 4 лютага. 13. Свята царкоўнага календара, якое адзначалася ў гонар трох святых 12 лютага. 17. «Ой, густыя былі ... !!! валіў жа белы снег!». 3 верша «У мяцеліцу» Я.Коласа. 18. Люты ... на лета павар-очвае (прык.). 21. Люты багаты снегам, а ... вадою (прык.). 22. Сімяон ... Беларускі і рускі пісьменнік XVII стагоддзя, філосаф-асветнік, тэолаг; нарадзіўся ў Год Змяі. 25. У лютага дзве сястры — завая і ... (прык.). 26. Добры чалавек (разм.). 29. ... кліна выганяюць (прык.).

Склаў Лявон ЦЕЛЕШ, г. Дзяржынск.

ПАВАРЭЦ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ:
Па гарызанталі: 1. Вадэ, 8. Паром, 8. Бішкек, 9. Мост, 10. Го-д, 11. Дукітэацтва, 14. Атрад, 15. Апаптык, 16. Прыс, 19. Зіма, 20. Нва, 23. Амні, 24. «Зялёны», 27. Атрад, 28. Паўхвобнік, 30. Бол. Па вертыкалі: 2. Дзець, 3. Мірор, 4. Серада, 5. Мараз, 6. Мараз, 7. Смарат, 12. Паўхвобнік, 13. Трысвятчыца, 17. Хмары, 18. Сонца, 19. Сорт, 21. Дзець, 22. Тарар, 23. Тарар, 24. Тарар, 25. Тарар, 26. Тарар, 27. Тарар, 28. Тарар, 29. Тарар, 30. Тарар, 31. Тарар, 32. Тарар, 33. Тарар, 34. Тарар.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАЧАТКУН КІ З УСЯГО СВЕТУ

Казахская хатняя каўбаса «Мі-шужук»

Рыхтуецца з мяса бараніны, мазгоў, рысу і спецый. У нашых умовах бараніну мож-на замяніць іншым мясам — напрыклад, ялавічынай ці свінай. Мяса не павіна быць нішчымым. Спартрэбіцца: барані-на — 500 г, мазі ялавічыны — 500 г, рыс — 50 г, цы-буля рэччатая — 1-2 шт., перац чорны, перац чырвоны п'якучы, соль. Мяса неабходна добра прамыць. Магі перад вы-карыстаннем трэба вымачыць у халадной вадзе на працягу дзвюх гадзін. Вымачаныя мазі чысцяць ад плеўкі і крыві. Наразаюць дробнымі кавалачкамі. Мяса разам з цыбуляй неабходна пракруціць на мясарубцы, праз дробную сетку. У мясны фарш дадаюць нарэзаныя мазі, спецыяны на свой смак і прамыты рыс. Потым трэба дадаць ваду, каб фарш нагадваў вадкую кашу, і паставіць у хала-дзільнік, мінімум на 3 гадзіны. Пакуль фарш будзе ў халадзільніку, падрыхтуем кішкі. Калі усё падрыхтавана, робім каўбаскі. Фарш не варта набіваць шчыльна, бо рыс пры варцы павялічыцца і мо-жа разарваць абалонку. Робім каўбаскі даўжынёй 15 см, перавязваючы ніткай канцы. Каб пры варцы каўбаскі не разарваліся і пара мала выходзіць знутры, кожную каў-баску трэба пракалоць іголкай у некалькіх месцах. У каструлю наліце дастатковую колькасць вады, каб каўбаса плавала, даведзіце да кіпення. Пакладзіце соль, спецыяны на свой смак, цыбулю, моркву і апускайце туды падрыхтаваны «Мі-шужук». Давядзіце павольна да кіпення. Пасля зменшыце агонь настолькі, каб вада не бурліла. Варыце каўбаскі на працягу 40 хвілін, па заканчэнні часу адключыце агонь і пакіньце ў буль-не яшчэ на 15 хвілін. Гатовы «Мі-шужук» дастаецца з буль-не і падаецца да стала. Вельмі смачныя каўбаскі атрымаюцца, калі іх перад падачай абсмажыць у тлушчы.

КУЛІНАРНЫЯ ХІТРЫКІ

● Гатоўнасць мяса вызначаць няцяжка. Калі мяса гатовае, яго лёгка аддзяляецца ад костак, сок яго прарысты. Калі мяса цяжка пракалоць відэльцам, а сок мутны з чырванаватым адценнем — значыць, яго варта яшчэ варыць ці смажыць. ● Не забудзьцеся ачысціць печань ад плеўкі і жоў-цевых пратокаў. Для гэтага зрабіць на печані надрэз і пальцамі здыміць плеўку. Смажыць печань толькі ў сланечнікавым алеі і на моцным агні.

МАЛЕНЬКІЯ ХІТРЫКІ

Як прыбраць соль з абутку? Узімку тратуры пасыпаюць соллю, якая імгнен-на трапляе на абутак і пакідае на ёй белыя непры-гожыя разводы. Соль на абутку значна псуе яго выгляд, таму важна не толькі пачысціць соль, але і засцергаць абутак ад далейшага з'яўлення плям. Як ачысціць плямы солі? Самы просты спо-сак, як ачысціць абут-ка ад солі, — спірт. Досыць усяго толькі старанна працерці белыя месцы ватным тампонам, змочаным у спірце, і вельмі хут-ка плямы знікнуты. Можна таксама спачатку працерці абутак шоткай, а затым апрацаваць месцы з белымі разводамі рас-товам воцату з вадою, дзе на 1 частку воцату прыдзецца 3 часткі вады. Яшчэ адным сродкам выдалення солі з абутку прызнаюць нашатырны спірт.

-2912-

КАЖАЯ ГАСПАДІНІ ТРЭБА ВЕДАЦЬ АБ СРОДКАХ, ЯКІЯ НЕ ЗМЯШЧАЮЦЬ ХІМІЮ.

Як прыбраць соль з абутку?

Немалаважная і папярэдняя апрацоўка абутку, якая дапамагае пазбегнуць з'яўлення слядоў солі на абутку. У абутковых крамах вы знойдзеце шырокі асартымент сродкаў, прызначаных для апрацоўкі скуранага абутку з мэтай прадухілення пападання вільгаці непасрэдна на скуру чаравікаў. Вычышчаны абутак неабходна рэ-гулярна апрацоўваць такім крэмам ці спрэем, надаючы асабліва пільную ўвагу месцам згібаў, швам, участкам вакол маланкі. Выбірайце крэмы для абутку, у саставе якога ёсць воск: ён дапамагае абараніць абутак ад віль-гаці і, як следства, з'яўлення белых плям солі. Перад тым, як ачысціць абутак ад солі, неабходна выдаліць з яго увесь бруд, а пасля апрацоўкі спіртамі ці воцатам даць ботам як след прасохнуць. Своечасовыя меры абароны і рэгулярны догляд за абуткам не толькі падоўжаць тэрмін яго службы, але і гарантуюць вам заўсёды акуратны знешні выгляд.

Просты сродак ад тлустага нагару

Кожная гаспадыня трэба ведаць аб сродках, якія не змяшчаюць хімію. Каб ачысціць алумініевыя каструлю ад нагару не-абходна ўзяць бульбу, разрэзаць яе напалову і макнуць у соду. Потым гэтай бульбінай патрыце каструлю, як губкай. Вядома, пры гэтым некаторыя намаганні дая-дзецца прыкладзіць. Не забывайце, па меры забруджван-ня, абнаўляць зрэз на бульбіне і мацаць у соду. Важна тое, што вы дасягнулі жаданага выніку «экалагічна чыстым» шляхам.

КАЖАЯ ГАСПАДІНІ ТРЭБА ВЕДАЦЬ АБ СРОДКАХ, ЯКІЯ НЕ ЗМЯШЧАЮЦЬ ХІМІЮ.

Каб ачысціць алумініевыя каструлю ад нагару не-абходна ўзяць бульбу, разрэзаць яе напалову і макнуць у соду. Потым гэтай бульбінай патрыце каструлю, як губкай. Вядома, пры гэтым некаторыя намаганні дая-дзецца прыкладзіць. Не забывайце, па меры забруджван-ня, абнаўляць зрэз на бульбіне і мацаць у соду. Важна тое, што вы дасягнулі жаданага выніку «экалагічна чыстым» шляхам.

-2913-

СЁННЯ

Месяц Апошняя квадра 3 лютага. Месяц у сусор'і Скарпіёна.

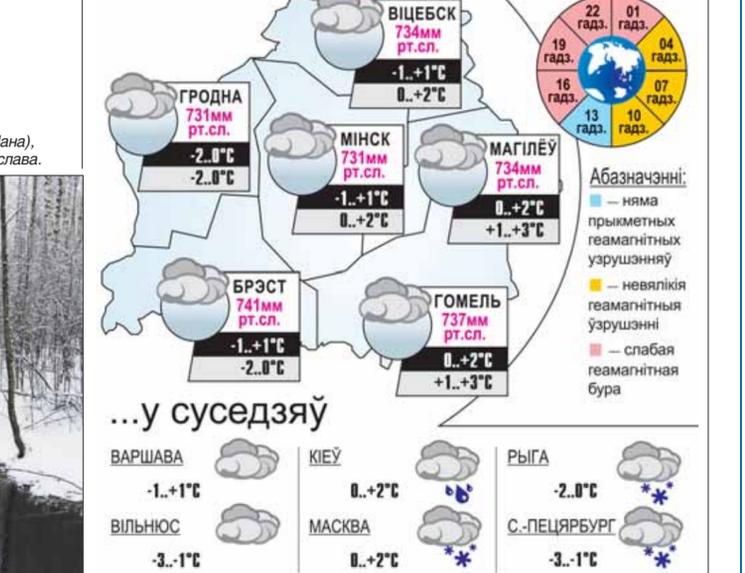
Сонца Усход Захад Даўжыня дня

Мінск	8.54	17.53	8.59
Віцебск	8.49	17.38	8.49
Магілёў	8.44	17.43	8.59
Гомель	8.36	17.45	9.09
Гродна	9.09	18.09	9.00
Брэст	9.04	18.15	9.11

Імяніны Пр. Рымы, Яфіма. К. ГРАМНІЦЫ (Ахвяраванне Пана), Марыі, Аскара, Карнеля, Міраслава.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

— Я сваёй жонцы купіў пярсцёнак з брыльянтам. Дык ужо два тыдні са мной не размаўляе. — Чама? — А такая была ўмова...

Даверлівы Жэрар Дэпардзье атры-маў новы расійскі пашпарт, не падазраю-чы, што на ім ужо вісяць два спажы-вецкія крэдыты і іпатэка.

Дзве сяброўкі: — Пасля таго, як я ад свайго былога сышла, ён мне кожны дзень увесь у сля-зах тэлефануе! — Ага, прабачэння просіць, гад? — Не, дзякуе...

Толькі сапраўдныя сябры могуць прыйсці да цябе дадому, залезці ў твой халадзільнік, узяць твае гарэлку і пель-мені і спытаць: «Будзеш?»

Тата мне шпаргалку заказаў!..

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. КАРПЕНКА (намеснік галоўнага рэдактара), В. КЛЮЧНІК (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, Л. СВЕДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦМОШЫК.

НАШ АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Мухомнікаўскага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыі: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 38, 287 17 61, арыўдчынага — 287 19 68, скартэраўскага — 292 05 82, адрэдакцыі за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самарванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31; бухгалтары: 287 18 81.

http://www.zviazda.by; ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: info@zviazda.minsk.by, РЭКЛАМЫ e-mail: rek@zviazda.minsk.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх мераванні не з'яўляюцца суаднаснымі з мераваннемі рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім мераванні адбірае і публікуе адрэдаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прапрыетарстве «Вываецтва «Беларускі Дом друку», ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.

Тыраж 25.224. Індэкс 63850. Зак. № 462.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 Нумар падпісаны ў 19.30
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1 лютага 2013 года.